

РІК LXXI, Ч. 3

БЕРЕЗЕНЬ – 2014 – MARCH

№ 3, VOL. LXXI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

1814–2014

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXI   БЕРЕЗЕНЬ   Ч. 1

Головний редактор – Лідія Слиж
Англомовний редактор – Олеся Валло
Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА
Святослава Гой-Стром, Вірляна Ткач,
Оленка Шкробут, Петруся Савчак,
Лариса Дармохвал (Україна)

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXI   MARCH   № 1

Editor-in-chief – Lidia Slysh
English-language editor – Olesia Wallo
Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Sviatoslava Goy-Strom, Virlana Tkacz,
Olenka Shkrobut, Petrusia Sawchak,
Larysa Darmokhval (Ukraine)

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лідія Слиж. Великий Пророк України.....	1
Маріянна Заяць. Ділимось вітками та думками	2
Колаж «Борітеся – поборете»	3
Лідія Купчик. Ювілей трьохмісячного героїзму й болю	4
Лариса Дармохвал. «... І неситий не виоре на дні моря поле»	5
Історія у світлинах.....	6
Ірена Коваль. Жінка в житті і творчості Тараса Шевченка.....	8
Марія Гнатюк. «Слово Кобзаря».....	10
Лідія Слиж. Підсумки конкурсу «Шевченко в нашій родині».....	10
Тетяна МакКой. Батьків «Кобзарик».....	11
Марія Щерб'юк. Шевченко в моїй родині.....	15
Антоніна Листопад. Перша зустріч	15
Марія Гугель. Тарас Шевченко в моїй родині.....	16
Olesia Wallo. Shevchenko on the Barricades	17
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views & News	18
Оксана Соколик. Чим для мене «Наше Життя»?	19
Оксана Дац. Ми всі родом з Трипілля. Гуртуйся, народе!	20
Рената Голод. Новини з Українського Музею в Нью Йорку.....	21
Olena Kebalo. “Breakfast at Tiffany’s” Malanka Event at the UM	22
Olesia Wallo. Lessons in Local Leadership. An Interview	23
Діяльність округ та відділів СУА	25
Іванна Колесник. Хто ми, коли народилися і як живемо	27
Yara Arts Group. “Capt. John Smith Goes to Ukraine”	28
Вісті зі Стипендійного бюро	29
Датки на Український Музей	30
Лідія Слиж. Нові книжки наших членок.....	31
Тарас Шевченко. Уривок з поеми “Сон” / Добродійність.....	32
Ihor Magun. Medicinal Cannabis–Marijuana	33
Святослава Гой-Стром. Син народу	34
Тарас Шевченко. Мені тринадцятий минуло	35
Orysia Zinycz. Useful Information for the Tax Season.....	36

На обкладинці: Тарас Шевченко. Автопортрет зі свічкою, 1860 р.

On the cover: Taras Shevchenko. Self-Portrait by Candlelight, 1860.

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY – there is no charge.
- There is no charge for MEMORIAL NOTICES and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all ARTICLE submission is the 10th of each month.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and verify information.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”**

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2014 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: Оля Стасюк

Канцелярійні години: вівторок, середа, четвер – 11 – 7

UNWLA / *Our Life*

203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706

Administrator: Olha Stasiuk

Office hours: T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.

\$3 Один примірник / Single copy

\$40 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою членської вкладки через відділ. Передплатникам письмово нагадується про відновлення передплати.
Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch. Subscribers are sent renewal letters.
Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

Великий Пророк України

*«Свою Україну любіть,
Любіть її во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть!»*

Т. Шевченко.

Вшановуючи 200-літній ювілей Великого Кобзаря, ми бачимо Його не тільки як поета та мистця з світовим іменем, не тільки мислителя і філософа, вникаючи в національні засади його правди, а й нашого Великого Пророка. Т. Шевченко завжди був надхненником для всіх поколінь українців у їх боротьбі за свободу та самостійну незалежну державу.

Ось уже 200 років витає над Україною пророчий дух Тараса Шевченка. Його духовна велич, його енергетична сила з роками не зменшується, а в кожному поколінні активізується з новою силою. Цей дух живе в серці кожного українця – дух волі, дух незалежності, дух боротьби проти поневолювачів.

Символічним є той факт, що цей дух українства оживає і набирає небувалого національного піднесення в знаменні роковини Батька української нації.

Пригадаймо історію, як у 1914 році величаво відзначала Україна 100-ті роковини Великого Кобзаря. Скрізь відбувалися маніфестації, Шевченківські концерти з хорами, рецитаціями творів Великого Кобзаря, у яких він закликав боротися проти загарбників, проти Росії. Саме під час Шевченківського Здвигу у Львові, що відбувався під кличем «Вставайте, кайдани порвіте!», марширували перші загони Українських Січових Стрільців. В цьому році відзначаємо 100-ліття українських військових формувань УСС.

Шевченко своїми творами все зробив для того, аби українці зрозуміли, що за свою свободу і незалежну державу треба боротись, «...треба миром, громадою обух сталисть, та добре вигострить сокиру ...». Тому молодь бралася за зброю, щоб виступити на боротьбу проти гнобителів. Не залишились осторонь формування УСС і свідомі молоді українки не лише збором фондів для усусусів, але чималий гурт українських дівчат під проводом Олени

Степанівни взяв в руки зброю і став до лав Українських Січових Стрільців. Жінки сміло і гордо билися за свободу України проти його найлютішого ворога – Москви. Згадаймо «незлим, тихим словом» імена героїнь того часу – Олени Степанів, Софії Галечко, Павлини Михайлишин, Ганни Дмитерко та інших, відомих і невідомих.

Символічним є той факт, що Шевченківський клич до боротьби за волю зазвучав з новою силою в наші дні, напередодні 200-ліття нашого Пророка. Його думи, мрії і заповіді активізувалися новими живими барвами цієї зими. Присутність Шевченка на Майдані в Києві відчувається в усьому. Його портрети, бойові кличі з творів Кобзаря не тільки видруквані на плякатах, але й деклямуються майданівцями.

На Майдані Незалежності поруч з хлопцями бачимо наших посестер. Цілий світ визнав душею Майдану мужню Руслану Лижичко. Дівчата першими прийняли удари кийків від озброєних «беркутівців». В них стріляють, незважаючи на наші червоні хрести медичних сестер. З гордістю відзначаємо, що на Майдані сформовано жіночу сотню самооборони.

А як дружньо і завзято відгукнулися наші союзники на заклик Головної Управи СУА збирати кошти на допомогу Майдану!

Чи можемо зробити своєму Батькові у його 200-літній Ювілей кращий подарунок, ніж нинішні Майдани по цілій Україні, підтримка і солідарність світового українства? Доведімо, що ми достойні діти свого Батька, щоб здійснилося, нарешті, Його пророцтво:

*«...І оживе добра слава,
Слава України...».*

Лідія Служ,
головний редактор.

Ділиться

ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

Маріянна Заяць, голова

У час, коли ми відзначаємо 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, «Батька української мови, поборника *права самовизначення народів, прав людини та соціальної справедливості*» (такою була назва заходу, проведеного в Організації Об'єднаних Націй 27 лютого 2014 року, організованого Світовим Конгресом Українців та Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій за підтримки Постійного представництва України при ООН), діаспора продовжує підтримувати український народ у пошуках цих прав і свобод: *самовизначення, прав людини і соціальної справедливості*. Важко в це повірити, але боротьба в Україні продовжується вже у Ювілейний рік Шевченка. Ці три місяці протестів і боротьби в Україні активізували українські громади в Америці, які об'єдналися в знак підтримки народу України, про що я розповідала у лютому числі «Нашого Життя».

За останній місяць наші члени, друзі та жертводавці щедро підтримали ініціативу СУА зі збору коштів для гуманітарної допомоги Майдану. Наше членство також відгукнулося на заклики 4-ої заступниці голови СУА для справ зв'язків і продовжувало звертатися до своїх місцевих політиків, сенаторів і конгресменів з проханням підтримати резолюції на підтримку протестувальників.

У своєму «Посланні про становище в країні», виголошеному 28 січня, Президент Обама заявив: «Щодо України, ми залишаємося вірними принципу, що усі люди мають право висловлювати свої думки вільно і у мирний спосіб та мати змогу впливати на майбутнє своєї країни». Цьому зверненню передували активні кампанії у Твіттері та з розсилання електронних листів, що, ймовірно, вплинуло до певної міри на зміст «Послання». Республіканці та Демократи підтримали переважною більшістю голосів (381-2) Резолюцію №447, ухвалену Конгресом США 10 лютого «на під-

тримку демократичних та Європейських прагнень народу України та його права вибрати своє майбутнє, вільне від залякувань та страху» (із вступної частини Резолюції). І знову ж, наші членки виконали важливу роль, звертаючись до своїх представників у Конгресі, щоб залучити їхню підтримку резолюції (цей законопроект пройшов голосування в Сенаті 7 січня).

Я особисто приймала участь у зустрічі з конгресменом Крісом Гібсоном (Chris Gibson, R), представником 19-го виборчого округу штату Нью Йорк, яка відбулася 23 січня 2014 року у Еленвілі, Нью Йорк. Проявивши ініціативу, я зв'язалася з офісом конгресмена і запросила членів громади приєднатися до цієї зустрічі. До нашої групи увійшли парох Церкви Святої Трійці УГКЦ в Кергонксоні, парафіяни цієї церкви, членки СУА, а також члени СУМу та Пласту. Конгресмен Гібсон був знайомий із ситуацією в Україні і незадовго до нашої зустрічі підписав лист-звернення від Конгресу до Президента Обами, висловлюючи підтримку українському народу і закликаючи Адміністрацію Президента до дій. Під час нашої зустрічі Конгресмен доручив своїм помічникам внести його ім'я у список співавторів Резолюції 447, на її підтримку. Ця зустріч була двопартійною і до неї приєдналися всі наявні громадські організації.

7 лютого групу лідерів українських організацій (включно зі мною) запросили на неофіційну зустріч з високопосадовцем Білого дому. Знову ж, таку зустріч на високому рівні стало можливо організувати тільки після безперервного лобювання та використання усіх наших контактів. Тему цієї зустрічі можна було легко передбачити, на відміну від кінцевого результату подій в Україні, розвиток яких неможливо передбачити навіть сьогодні.

Демократична система в США працює. Якщо кожен з нас бере активну участь в її функціонуванні, звертаючись до наших представників і приймаючи участь у виборах, «система» дослухається до нас. Нашу думку беруть до уваги.

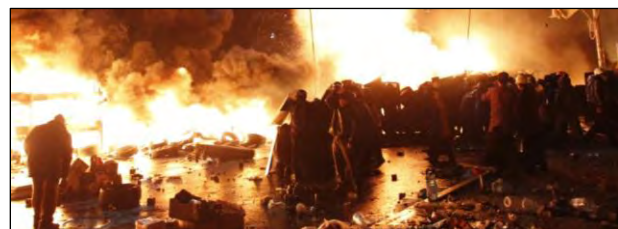
Старанно працюючи над підготовкою нашої 30-ої Конвенції, ми згадуємо і про ту незліченну кількість випадків, коли наше членство ставало голосом України в Америці. І ми продовжуємо виконувати цю роль...

«БОРІТЕСЯ - ПОВОРЕТЕ»

Ювілей трьохмісячного героїзму й болю

Вчора виповнилося рівно три місяці, як 21 листопада, у день святого Архистратига Михаїла, Україна встала на боротьбу зі злочинним режимом. Як колись Архангел Михаїл виступив проти ангелів, що образили Бога, так і Україна повсталала проти тих, хто, попираючи всі Божі Заповіді, творив тотальне зло.

Тривожні, повні небезпек і болю наступили дні. Постає Майдан — феномен, якого не бачив світ! Репресивні заходи й залякування, злочинні напади на активістів Майдану, побої і катування не могли стримати хвилю народного гніву. Народне терпіння переповнило всі вінця — і вилилось могутньою рікою непокори.

Та все ж українці творили мирний спротив, сподіваючись, що їх почують верхи, зокрема, той, який так багато разів повторяв: «Почую кожного». Та, мабуть, Господь покарав його й відібрав йому розум. Помилку за помилкою, злочин за злочином робив керівник держави!

Мільйони українців намагалися достукатися до його розуму та збудити його совість. Крайні представники народу стояли на Майданах, а “гарант” планував і здійснював все нові безчинства...

Численні душпастирі різних Церков встали на підтримку народу. Ще ніколи так багато молитов і так потужно не летіли до Господа! При цьому не один майданівець згадав Бога, по-справжньому звернувся до Нього... Мільйони українців спільно й одночасно у храмах, на майданах і у власних домівках молилися за Україну!

Холод та знущання терпіли активісти Майданів по всій Україні, а “гарант” їх не помічав — їздив на спортивні урочистості до Росії та вішав локшину на вуха представникам Європи, водночас благословляючи своїх заляканих васалів на все нові злочини.

І ось пролилася кров українців — у столиці та в інших точках України. Жахливі рани, жахливі вбивства...

І розкрилося Небо — напередодні трьохмісячного ювілею на людей зійшли сила, хоробрість, братня єдність і спільна мудрість, а багатьом тим, хто захищав негідного керівника держави, впала полуда з очей. Весь світ побачив світло перемоги українців!

А сьогодні, прощаючись із загиблими

героями України, ми вже не чуємо і не бачимо президента...

Тепер вже колишнього президента треба знайти і справедливо оцінити всі його діяння. І дай, Боже, нікому більше не бачити таких “гарантів” добра й долі народу!

Лідія Купчик
22 лютого 2014 р. Б.

On February 21, 2014, students from the Ukrainian Student Association at the University of Illinois at Urbana-Champaign handed out black ribbons with blue and yellow attached to them to those passing through the main campus square and encouraged everyone to wear them in memory of those Ukrainians who had lost their lives in the Euromaidan protests.

Reflections at the Time of Ukrainian Revolution

Three Months of Heroism and Pain

Yesterday it was exactly three months since the feast day of St. Michael the Archangel, November 21, when Ukraine began its struggle against the criminal regime. Just as Archangel Michael had stood up to the angels who had offended God, so has Ukraine rebelled against those who have been committing total evil in complete disregard of God's Commandments.

These were distressing days, filled with danger and pain. Maidan, a phenomenon heretofore unseen by the world, had appeared. Neither intimidation nor repression, nor criminal attacks, beatings and torture of the Maidan activists could **stop the tidal wave of people's anger. The nation's** patience had run out and turned into a massive movement of civil disobedience.

Nonetheless, Ukrainians protested peacefully hoping that their demands would be heard in the highest offices, especially by the one who had **so many times said, “I will hear every person.”** He must have been punished by God who took away his reason. The head of state committed one blunder after another, one crime after another!

Millions of Ukrainians tried to get through to him, to his mind and his conscience. The best among us stood on the Maidan while the so-called “**guarantor**” of our rights planned and carried out **more and more evil acts...**

Many pastors representing different churches came to support the people. There have

Cont. on p. 17.

Лариса Дармохвал

«... І неситий не виоре на дні моря поле»

Україна давно забула подякувати **Пантелеймону Кулішу** за вперше опубліковані шість творів Шевченка, що були заборонені царською цензурою. Серед них «Заповіт», «Кавказ», «Послання».

Україна не хоче згадати шевченкознавця, автора наукової праці «Шевченкіяна на Заході» (Збірник заходознавства Української Вільної Академії Наук, Вінніпег, 1959 р., ч. 4), **Ярослава Рудницького**, сина старшини УГА Антона, похованого на Страшиницькому цвинтарі у Празі, на могилі якого колись засвітив свічку Роман Коваль.

Україна має подякувати **Романові Ковалю** за книгу «Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею», за те, що напередодні 200-их роковин Шевченка із забуття до нас повернувся творець першої Шевченкіани, автор скульптури «Голова Прометей».

Тільки тепер, дивлячись на роботу скульптора Гаврилка, зрозуміла, що «Голова Прометей» народилася на хвилях високих почуттів, які охопили митця під час читання поеми «Кавказ».

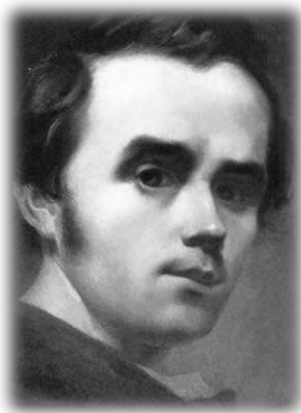
Гаврилко творив, а в його серці вже жив Шевченків Прометей.

Кожен день український світ наближає до великого ювілею Шевченка. 18 листопада у Болехові школа шляхетної українки розпочала проведення заходів до 200-літніх роковин поета літературною годиною «... І неситий не виоре на дні моря поле». Чому 18 листопада?

Бо в той осінній день, тому 168 років, у Переяславі Шевченко написав поему «Кавказ». У квітні-червні 1846 р., перебуваючи в Києві, він переписав поему до рукописної збірки «Три літа», зробивши виправлення в п'яти рядках (54-55, 102, 128, 166). Текст поеми набув остаточного вигляду. Але був заборонений царською цензурою. Бо російське самодержавство боялося почути правду про загарбницькі війни, про облудність та підступництво своїх дій, мета яких – підкорення волелюбних горців.

Поему «Кавказ» таємно переписували, таємно поширювали. Її читали. Читали пошепки... Вивчали напам'ять. Чому? Бо в тому огненному творі оживали думки українських патріотів, чувся голос самого поневоленого народу, що віками прагнув волю.

Через 14 років з часу написання поема «Кавказ» разом з такими тоді забороненими творами: «Заповіт», «Холодний Яр»,

«Розрита могила», «Гоголю» («За думою дума роєм вилітає»), «Послання», – вийшла у світ в 1859 році в німецькому місті Лейпцігу як восьмий випуск серії «Русская литература» під назвою «Новые стихотворения Пушкина и Шевченки» (видавництво Гергарда, редактор Головін).

Хто подав ці твори до Лейпціга? Зрозуміло, це могла зробити тільки людина, що мала ці твори написані. Але своє прізвище вона не вказала. Тільки до текстів творів невідомий додав коротке пояснення про те, що оці вірші написані малоросійською мовою з поміткою: «Не він плаче за Україною – вона сама плаче його голосом». Цей патріотичний супровід був поміщений під рукописом поеми «Кавказ».

Чи справді у цій маленькій книжечці були нові твори Пушкіна і Шевченка? Хто відважився порушити заборону царської цензури? На ці питання ми знаходимо відповіді у праці українського вченого Ярослава Рудницького «Шевченкіяна на Заході. Перше видання Шевченка на Заході. З нагоди сторіччя 1859-1959, Вінніпег».

У вступі до цієї праці літературознавець пояснює, що твори ні Шевченка, ні Пушкіна не були

Продовження на стор. 7.

ІСТОРІЯ У СВІТЛИНАХ

Союз Українок в Коломиї, що на Івано-Франківщині, продовжуючи традиції своїх славних попередниць, з нагоди 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка видав листівку з афіші, яку виготовила союзниця Ксеня Світлик у 1928 році з нагоди відзначення в Коломиї 67-ї річниці з дня смерти Великого Кобзаря.

HISTORY IN PHOTOS

To celebrate Taras Shevchenko's bicentennial, the Ukrainian Women's League in Kolomyia, the Ivano-Frankivsk region, has continued a tradition begun by their predecessors and published a postcard depicting the commemorative poster created by Soyuzianka Ksenia Svitlyk many decades ago. Originally published in 1928, the poster marked the 67th anniversary of Shevchenko's death.

Продовження зі стор. 5.

новими, бо Пушкіна не стало ще в 1837 році та вже 22 роки був у могилі. І Шевченкові твори теж не були новими, хоч не були опубліковані. «...але це не значить, що їх не знали тодішні українські діячі: вони кружляли в рукописних копіях по Україні й були відомі скрізь. Тимто наголовок ляйпцігського видання «Нові вірші Пушкіна й Шевченка» звучить дещо «сенсаційно»... Ляйпціг уже тоді записався в історії українського видавничого руху золотими буквами, й нічого дивного, що в 1921 році в цьому місті вийшло перше «народне видання» Шевченкового «Кобзаря» за редакцією Василя Сімовича...».

В наступних розділах Ярослав Рудницький, спираючись на факти, переконливо доводить, що Пантелеймон Куліш і є тою людиною, яка подала шість творів Шевченка до публікації в Лейпцігу.

За свідченнями Михайла Павлика ця книжечка була широко розповсюджена в Україні. Вітає видання творів Шевченка Наталя Кобринська. Вона пише, що «перший раз побачили світ Божий такі огнисті твори нашого Кобзаря, як «Кавказ», «Послання», «Заповіт», що вони «електричною іскрою упали в серця нашої молодіжі...». (Н. Кобринська, «Вибрані твори», Київ, 1958, стор. 333).

Задум написати поему в Шевченка народився ще у серпні-вересні. Тоді поет дізнався про загибель Якова де Бальмена на Кавказі в липні 1945 року. Афанасєв-Чужбинський розповів Тарасові Шевченку про події на Кавказі, про горців та їх побут. Звідки в поемі й вжиті слова «чурек», «сакля» (чурек – це прісний хліб у вигляді великих коржів, що випікаються на Кавказі і в Середній Азії; сакля на Кавказі – кам'яна будівля). Поет присвятив цей твір своєму другу Якову де Бальмену, якому «не за Україну, а за її ката» довелося проливати свою кров. В кінці твору Шевченко звертається до нього з побажанням, щоб витав він над Україною «живою душею».

У перших рядках поеми бачимо міфічного героя Прометей, прикутого до скелі та відданого на вічні муки. Прометей – це вічний образ у світовій літературі, що став символом служіння людині, правді. Але образ Прометей у Шевченка носить новий характер. Тут Кавказ, політий людською кров'ю, асоціюється зі стражданнями прикутого до скелі напівбога Прометей. Шевченків Прометей – народ, що бореться проти тиранії. Поет звертається до «синіх гір, кригою окутих, до лицарів великих із закликком:

Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Шевченко вірив: той народ безсмертний, нездоланий, якщо в його душі вічно палає вогонь прометеїзму. Прометейський дух був притаманний самому Шевченку, що жив, творив і не корився в умовах безперервного цькування російським самодержавством української національної культури. Цей Шевченківський прометеїзм нагадує нам Лесю Українку, яку називаємо Дочкою Прометей. Він повів талановитого скульптора Михайла Гаврилка на війну із заклятим ворогом, щоб вибороти Україні волю.

Образ Шевченкового Прометей Михайло Гаврилко втілює у скульптурі «Голова Прометей» (гіпс). Ця унікальна робота є у музеї Кобринської в нашому місті. Перебула дві війни. І збереглась. Щоб ми знали, як шанував Тараса Шевченка Гаврилко. Щоб усвідомили: пам'ятник Гаврилку дос-

тойний стояти біля музею ТОІ, яка берегла, як святиню, його роботи погруддя Т. Шевченка.

В рисах обличчя Прометей скульптор передав нескорений дух людини, яка не кориться злим силам, мужньо переносить важкі муки. Ось який Гаврилків Прометей: високе чоло, вперта зморшка на ньому, гострий погляд, трохи запалі щоки, привідкриті уста. Його волосся, підняте сильним вітром, нагадує полум'я та ще більше засвідчує силу духу Прометей.

Та нескореність Прометей була властива і молодому Гаврилку, майбутньому січовому стрільцю, повстанському отаману. Без сумніву, що скульптура «Голова Прометей» була створена Михайлом Гаврилком як результат його думок після прочитання «Кавказу». Це свідчення і того, як глибоко в його душу запав цей твір та образ Прометей в ньому. Його Прометей не мовчить. І сьогодні він промовляє до кожного з нас рядками поеми Шевченка:

... І неситий не виоре
На дні моря поле.
Не скує душі живої
І слова живого.

ЖІНКА В ЖИТТІ І ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Шукаючи нову перспективу для пізнання поета, подивимося на Шевченка, як на людину складних особистих переживань і звернемо увагу на питання: яку роль відіграла жінка в житті поета. Питання здається важливим для розуміння і оцінення образу жінки в його світогляді і творчості.

Про матір Шевченка лишилося мало даних. Життя Енгельгардовської кріпачки мусило бути повне гіркого терпіння. Шестеро малих дітей в тісній, убогій хаті, тяжка праця отримати і доглянути їх напевно лишала Катерину вичерпаною і часто безрадісною. Померла вона на тридцять сьомому році життя, коли Тарасові було дев'ять з половиною років. В словах поета "її ще молодую нужда і праця положили" Померла Катерина, не знаючи, що вродила генія. Прийшла до хати мачуха Оксана Терещенчиха – вдова з трьома дітьми. Вона несамовито брутально ставилася до малого Тараса і створювала для нього справжнє пекло. По смерті Григорія Шевченка мачуха пиячила і гуляла з учителем Тараса – дяком Богорським. Богорський бив хлопця і не раз морив його голодом, мабуть, під'юджуваній лихою мачухою. В таких обставинах дитинства не могли не лишитися шрами на чутливому Тарасові. Коли не мав нагоди насолоджуватися материнськими пестощами, мусив про них мріяти. Сильно відчував своє сирітство, і почуття самоти не покидало його до кінця життя.

Ранній брак матері спрямував Шевченка ідеалізувати її постать, яку виплітав із своїх витончених емоцій. У поемі "Матері" Шевченко зображує посвяту жінці, яка віддає здоров'я, красу і найкращі свої роки для виховання своєї дитини. Але дитина цієї чистою присвяти не оцінює. Можливо, що тільки сирота могла так глибоко вкорінитися в душу матері і об'єктивно запитатися: "Навіщо така повна материнська відданість, коли дитина пізніше від неї відрікається?"

*Безталанная де ділась
Краса твоя тая,
Що всі люди дивувались?
Пропала, немає,
Все дитиночка забрала
І вигнала з хати.*

У поемі "Наймичка" Шевченко знова змальовує матір, яка, підкинувши багатим

господарям свою дитину, пізніше стає у них наймичкою, щоб з ніжною любов'ю опікуватися сином. Вона відкриває синові цю таємницю тільки перед смертю.

У поемі "Сова" Шевченко описує трагедію матері-вдови, в якій забрали до війська одинака-сина і яка не може витримати своїх страждань. В неї плач переходить в прокляття, а особисте горе її переростає у загальний універсальний пафос. В кінці матір божеволіє з розпачу, і цей образ Шевченко зрисує стримано, нав'язуючи яскравий контраст між материнськими амбіціями для сина і її особистою трагічною долею:

*В день лазила по смітниках
Черепки збирала,
Примовляла: "То синові",
Гостинця ховала.
А у ночі розхристана
Селом ходить. То співає,
То страшно голосить.*

У вірші "Муза" Шевченко звертається до його творчого натхнення як до рідної матері. Материнська відданість стає метафорою присвяти митця до слова, краси і правди:

*А ти, пречистая святая,
Ти, сестро Феба молодая,
Мене ти в пелену взяла
І геть у поле однесла
І на могилі серед поля,
Як тую волю на роздоллі,
Туманом сивим сповула
І колхала, і співала,
І чари діяла.*

Шевченко зображує матір в складних психічних станах, де ніжність і любов обертається в злобу і знущання. В поемі "Утоплена" матір з шаленої люті і заздрості топить себе і доньку Ганусю.

З "Розритої могили" матір стає символом України, яка з вражою силою над її поневоленою долею:

*Ой, Богдане-Богданочку,
Якби була знала,
У колісці б придушила,
Під серцем приспала.*

Мати страждає над нерозумним сином Богданом Хмельницьким, який запродав Україну Переяславською угодою, і з великим гні-

вом дивиться, як чужі люди її використовують.

Другий образ жінки, який є основною темою творчості Шевченка, повстає з його першого сильного кохання, із дитячої прихильності до сільської дівчини Оксани Коваленко. Через чотирнадцять років у 1841 р. він присвячує Оксані "Мар'яну-черницю", а у 1850 р. в Оренбурзі він пише:

*А я так мало, небогато
Благав у Бога. Тільки хату,
Одну хатиночку в гаю
Та дві тополі коло неї,
Та безталанною мою,
Мою Оксаночку.*

В цьому дитячому коханні старша Оксана була вчителькою-наставницею чотирнадцятилітнього Тараса, яка втирала сльози і відкривала новий світ:

*Чужа чорнобрива!
І ти не згадаєш того сироту,
Що в сірій свитині, бувало, щасливий,
Як побачить диво - твою Красоту,
Кого ти без мови, без слова навчила
Очима, душею, серцем розмовлять.
З ким ти любила Петруся співать
І ти не згадаєш. Оксано! Оксано!
А я й досі плачу і досі журюсь.*

В цім першій еротичнім пізнанні дівчини Шевченко дивиться на її красоту, як на диво, щось невимовне, побожне. Оксана запам'яталася йому в усій чарівності народного українського типу, її емоційний енергійний характер захоплював його уяву, якого він неуспішно розшукував в кожній майбутній дружині.

Трагедію Оксани Шевченко пророчив в його зведеної москалем "Катерині" і образ збожевільної Оксани з поеми "Сліпая". Під час його подорожі на Україну після заслання поетові довелося вислухати, як його кучерява Оксаночка була потопчена і зганьблена:

*... Помандрувала
Ота Оксаночка в поход
За москалями, та й пропала.
Вернула, правда, через год
Та й що ж з того! З байстрям вернула,
Острижена. Було, вночі
Сидить під тином, мов зозуля,
Та кукає, або кричить,
Або тихесенько співає,
То ніби коси розплітає.
А потім знов кудись пішла.
Ніхто не знає, де поділась.
Занапастилась, одуріла.*

Зганьблена або скривджена дівчина, яка виходить поза межі суспільства і людських прав, стає одною із головних мотивів його

творчості. Шевченко постійно віддзеркалює дівочу ніжність, красу і її емоційне напруження в повному контрасті до її протилежних обставин. Він симпатизує з дівчиною-сиротою, що лишається вірною до козака, який до неї не вернеться, і питає:

*Така її доля... О Боже мій милий,
За що ж ти караєш її молоду?
За те, що так щиро вона полюбила
Козацькі очі. Прости сироту!*

Але поет з об'єктивністю зображує трагедію дівчини, яка піддається своїй пристрасності і таким способом нищить свою гідність у людських очах.

В 1843 році двадцяти дев'ятилітній Шевченко виїхав на Україну і пережив свій єдиний великий роман, до якого все раніше пережите було прелюдією.

У Яготині він взявся до замовленої праці – робити копії портрета князя Миколи Репніна. Там вже немолода дочка Варвара захопилася поетом. Шевченко її описував так: "мила й ласкава до людей, була вона провидінням убогих і нещасливих". Княжна мала глибоку огиду до кріпацтва, переконення і вдачу, яку одержала від батька. Її особисте життя було безрадісне. Деспотична мати не дозволила їй побратися з молодшим братом російського поета Баратинського, в якого давно Варвара закохалася. З'явившись в Яготині, Шевченко вирвав княжну з одноманітного життя. В її словах Шевченко був "вибранець її серця", а потім признавалася, що "коли б бачила з його боку любов, то може відповіла б йому й пристрасстю".

Княжна Варвара лишила цінний психологічний портрет Шевченка, виявляючи, що "його не можна було не любити, але для всіх, хто справді любив його, він був джерелом турбот, безупинних переходів від захоплення до обурення, від співчуття до охолодження". Щодо Шевченка як поета, то Варвара висловлювалася так: "Він притягав до себе старих, молодих, холодних і палких. Був обдарований більше, ніж талантом, йому був даний геній – чутлива й добра душа його настроювала його ліру на високе і святе". Княжна Репніна взяла на себе як завдання заволодіти всім еством поета, і її моралізованню часто впадало в тон проповіді. Переживала, коли Шевченко знаходився в невідповідному на її думку товаристві родини Закревських. Вона вкинула Шевченкові докір, що його опановує гріх і спокуса, що святі основи прекрасної його душі він готовий був вкрити брудом і розпукою.

Закінчення в наст. числі.

«Слово Кобзаря»

Керівництво Коломийського педагогічного коледжу Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника спільно з товариством «Просвіта» та усією студентською родиною розпочали відзначення 200-річчя від дня народження Т. Шевченка за рік до ювілею.

Проект під назвою «Слово Кобзаря» стартував в Коломиї 6 березня 2013 року. Протягом 200 робочих днів (крім вихідних і святкових) студенти, викладачі та відомі громадські діячі у стінах коледжу читають твори Кобзаря. Розпочинають кожне читання викладачі зі вступного слова, вони і завершують його цікавими фактами з життя Шевченка та відповідають на запитання студентів. Протягом 200 днів буде прочитано «Кобзар» Тараса Шевченка від початку до кінця. Кожен день читання записується на відеокамеру.

Представник Національного проєкту «Книга рекордів України» Ганна Крисюк повідомила, що цей захід буде рекордом України в категорії масових заходів. «Але головне, що студенти вивчають твори українського генія і тим самим показують усім іншим, як треба любити надбання рідного народу та вшановувати видатних українців», – підкреслила Г. Крисюк.

Студентки «Школи шляхетних українок», яка діє під патронатом Коломийського осередку Союзу Українок також взяли участь в цьому проєкті. Вони читали вірші Т. Шевченка «Я не не здужаю, нівроку» та «Подражаніє 11 Псалму» шістьма мовами: українською, французькою, англійською, німецькою, польською та іспанською.

Марія Гнатюк,
голова СУ Коломийщини.

Студентки «Школи шляхетних українок» деклюмують твори Кобзаря.

Конкурс «Шевченко в нашій родині»

На оголошений конкурс «Шевченко в нашій родині» до редакції журналу «Наше Життя» надійшло п'ять літературних творів. Здавалось би, не так багато. Але результати конкурсу оцінюються не кількістю, а якістю конкурсних робіт. І тут мушу наголосити, що всі твори відзначаються глибоким патріотизмом, написані серцем і душею.

З присланих творів видно, що головну роль в ідейному і національному вихованні людини відіграють батьки, родина, церква. То ж виховуймо наших дітей в українському національно-патріотичному дусі!

Редакційна колегія журналу вирішила надрукувати всі твори, бо вони різні за змістом і величиною, і в кожному з них живе велика любов до України, до її генія і пророка Тараса Шевченка. Кожен з авторів закарбував Тараса Шевченка у своєму серці по-своєму, і кожен – на все життя!

Цілий 2014 рік є ювілейним роком Великого Кобзаря. Чекаємо на нові літературні твори наших читачів!

Лідія Служ, головний редактор.

БАТЬКІВ “КОБЗАРИК”

Коли я вперше приїхала до Америки, першою річчю, що найбільше мене вразила, була Біблія. Цю невеличку скромну книжечку з витисненими золотом літерами на палітурці – Holy Bible – я бачила в домі своїх приятелів-емігрантів, у сім'ї мого чоловіка, в готельному номері, у прийомній лікаря... Скрізь, де не ступала б нога людська. Дивно було, бо я ж виросла без церкви на своїй Київщині, до школи ходила зі страхом за червоне пасхальне яєчко, принесене на полудник, в університеті (Національний університет ім. Т. Г. Шевченка, м. Київ) нас навчали "науковому комунізму", замість філософії християнства, і Біблію придбала тільки після горбачовської "гласності".

Це завдяки цьому своєму враженню в мене потім, коли настала для цього мить, вирвалося, мов зойк, у розмові з чоловіком: "Та це ж наш Шевченко!.. Його "Кобзар" для нас, українців, як для вас, американців, – Біблія..." Чоловік мене зрозумів тоді з півслова. Ми з ним виростили у двох світах, розділених "залізною завісою", але він легко сприйняв мій код життєвих цінностей. От мені й думається часто: кому маю дякувати? Богу, що звів нас? Батькам своїм, що в своєму Яготині не забували, сивіючи у вічній борні за кусень хліба, про наші молоді душі? Чи Тарасові, що словом своїм проникним незримо жив поруч, справляючись і за дідуся мудрого, якого мені так і не подарувала доля, і за навчителя, і за Божого посланника? Та, мабуть, усім їм разом...

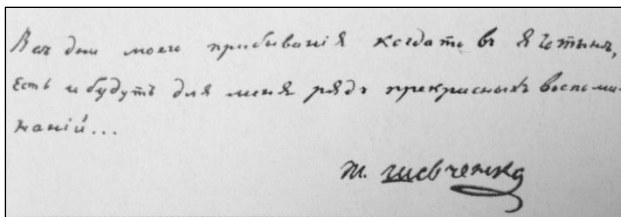
Пам'ятаю свого батька, з маленьким, у зеленій дерматиновій палітурці, "Кобзарем" у руках. Щойно приніс з магазину, разом з хлібом - "кирпичиком" (так його в зросійщеній Україні й називали – не "цеглинками") та пахучою соняшниковою олією в сулї. Книжка пахла хлібом, морозом, і тато, зловивши мамин здивований погляд (мовляв, а де ж халва? Ти ж обіцяв дітям халви принести...), винувато промовив: "Та я ось... "Кобзарика" купив". Відтоді й пішло в нашому домі: "Кобзарик" та "Кобзарик"...

Старша сестра, Люба, почала вчити з нього уривок з поеми "Княжна". Вона в нас була "артисткою" – грала у виставах, співала, деклямувала з самодіяльної сцени, отож уся хата дзвеніла її чистим, мелодійним голосом: "Зоре моя вечірняя, /Зійди над горою,

/Поговорим тихесенько /В неволі з тобою..." Тоді ми, може, й не вповні розуміли тугу, якою бриніли ці знамениті строфи (поет написав цю річ у 1847 р. в казематах Оренбурга, будучи заарештованим за участь у Кирило-Мефодіївському братстві), але нас підкорювала кринична свіжість Шевченкового слова – такого простого і глибоко проникаючого в душу. Пам'ятаю, як Люба, мало не захлинаючися, розповідала нам вдома про затихлий зал, що слухав лірику Шевченка так, ніби не чув досі ніколи. І як аплодували їй... А тато, дістаючи "Кобзарика" з полицки, любовно погладжував обкладинку: "Тобі аплодували... чи йому, Тарасу?.." Люба затихала при цій потаємній батьковій мислі, висловленій вголос. Вона, та мисль, часто настигала нас зненацька, немов яблуко на бігу під ноги вкочувалось: і його не розчавити б, і самому не впасти б. Тато ж сам і приходив на виручку: "Кажі, дочко: і йому, що написав отак доладно, і мені, що читала гарно".

У неділю він часто, коли пороблено було все діло – кролі й кури ситі, свині попорані, сніг у дворі відчищено, топлива та води в хату нанесено, – всаджувався за столом і починав читати вголос. Люди десь, по Канадах та Америках, Франціях та Польшах, ішли до церкви – Богу помолитися, випросити за щось прощення і за щось подякувати, а ми... Місцева церква ще до війни була розвалена й розграбована, ікони в багатьох сім'ях перепровадили з покуті на горища, познімали рушники на стінах. Нашим богом був Тарас, який суворо дивився з "Кобзарикового" портрета на нашу вбогу світлицю і ніби промовляв до нас: "В такій же і мене мати сповивала...". І хіба до нас одних він отак промовляв? Зруйнована війною країна довго не могла розправити крил, отож мало не кожна сім'я жила в "шевченківській" хаті, і тільки де-не-де стали виростати цегляні будинки з широкими вікнами і під толевими, а то й шиферними покрівлями, встановлюючи в СРСР новий стандарт рівня проживання. Всі тягнулися до нього, тільки в одних це виходило замолоду, а в інших – аж під старість: "Стройка всі жили витягла..."

Поставили під кінець 1960-их новий дім і ми: батько – за муляра, теслю й інженера, ми з сестрами – за підручників, а мама гарно

Автограф Шевченка, в якому він висловлює свої враження від Яготина та його людей.

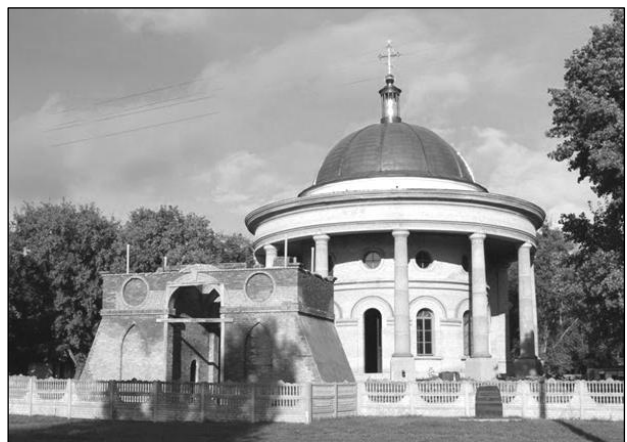
мазала "під дощечку", з надвору білила хату вапном з домішкою "паризької зелені"; синька потрапила до списку радянських дефіцитів, а от цієї зелені понавозили – хоч греблю нею гати. Тому новий дім наш був не білий з просинню, як хотілося б поетам, а білий із зеленню. Однак наш Тарас прощав нам. Він сумно усміхався до нас з-під насуплених брів, немовби запрошуючи ще раз перегорнути сторінки, вчитатися в знайомі, а то й вивчені напам'ять вірші, поеми, повісті та балади.

У нашій оселі любили читати не тільки "Княжну", а й "Наймичку", "Тополю", "Катерину", "Причинну", "Чорницю", "Титарівну"... У батька з матір'ю росло четверо дівчат, отож дива в цьому не було ніякого. Ми росли і дорослішали на Шевченковій поезії, на його оплакуванні жіночої долі, в якому так органічно сплелися народна поетика й реалістична конкретність. І не тільки на поезії... Батько переносив мініатюрні ілюстрації з "Кобзарика" на полотно, і робив це без проєктора, покладаючись на свій Божий дар. Закарбувалася у пам'яті тьмяна картина з могилами і надгробними хрестами, молодиця в очіпку й діти біля неї, якісь найдки на розстеленому рушнику... Ми боялися цієї картини і, поки вона малювалася, мишенятами шмигали з хати до сіней, наче боялися збудити ту вічну цвинтарну тишу. Іншою справою була "Марія" – спляча красуня на розкішному ліжку (ілюстрація до поеми О. Пушкіна "Полтава", 1840 р.), яка тішила зір яскравими барвами і вабила своєю таємничістю. Адже поеми на той час ми не читали і взагалі не знали, що то була за "Марія"... Як і в "Запорожцях" Іллі Рєпіна та "Мисливцях на привалі" Василя Перова, ми шукали серед тих обличч знайомі риси наших родичів, сусідів, батькових приятелів. Боячись порушити тишу, в якій він творив своє дійство, ми нишкли в нього за плечима, перешіптуючися...

Підробляючи малярством, батько зовсім не мав часу на власні картини, які радив йому малювати столичний гість – редактор журналу "Барвінок" Богдан Чалий, випадково завітавши до крайньої від річки хати. Одного

разу взявся малювати комусь Яготинську Троїцьку церкву – з маленької чорно-білої світлини. Збудована ще в 1800 р. останнім Гетьманом Лівобережжя Кирилом Розумовським і зруйнована під тихий людський плач у 1936 р., церква була часткою батькового юного життя, і він малював її так, наче знову молився в ній. А збоку примальовував якогось хлопчика – мабуть, себе в своєму дитинстві. На жаль, поза кадром залишилися і розписи на стінах, і свячені на Спасівку яблука, і підчуте якоесь від дорослих: "Дак ця ж церква ще Шевченка пам'ятає..." У повісті "Близнюки" (1855 р.) ми потім знайшли з батьком той абзац, де про Троїцьку церкву йшлося: "Скажи, голубко, що это у вас там на базаре стоит?" Вона и говорытъ: "Церков". – Церков, – думаю собі, – чи не дурытъ вона нас?" Тільки смотрю, и крест наверху, на круглой крыше. "Господи, – думаю собі, – уж я ли церков у Кieve не видала, а такой, хотъ побожиться, так, я думаю, и в Ерусалиме нет". Тато часто малював людям церкву та дзвіницю, бо нікому не хотілося втрачати свого православ'я, хоч як його не видавлювали. Пасхальну службу намагався слухати з «Голосу Америки», як тількино придбав, замість патефона, радіолу. Церковні хорали проривалися крізь рясне тріщання в ефірі, і Бог, мабуть, прощав батькові його коментарі в шевченківському стилі: «От, падлюки, глушать!..».

Коли я подумки зазираю зараз у ті часи, мимоволі дивуюсь: як воно сталося, що ми, не зносивши за життя сорочки-вишиванки, вивчаючи в школі більше Пушкіна та Єсеніна, ніж Франка з Шевченком, і серед патефонних пластинок маючи вдома тільки одну з українськими народними піснями – "Сидить дід на печі" та "Від Києва до Лубен насіяла ко-

Відновлена з руїн Троїцька церква унікальної архітектури в м. Яготині.

М. Малінка. «Кобзарська дума», 1961 р.
(Яготинський державний історичний музей).

нопель“ (на щастя, потрапила батьку під руку за хрущовської “відлиги“), усе-таки вирости на рідному фольклорі, не відщуралися Тарасової мови і зуміли пронести тернистими життєвими стежками (в міні-спідничках та черевичках на “шпильках“!) своє українське світовідчуття? Мабуть, таки завдяки йому, батьковому “Кобзарю”... І вчителям нашим – Галині Михайлівні Самоп’ят, Надії Петрівні Москалець, Олександрю Степановичу Непорожньому, який єдиний в Яготині носив вишиту сорочку... Культпросвітнику Івану Юхимовичу Могилі, завдяки якому з місцевої сцени лунала Любина “Княжна“ і ставився “Назар Стодола“... Сусідам нашим Губерським, дядьку Василю та тітці Вірі, які першими на кутку придбали телевізора десь на початку 1960-их і пускали до хати, на зимові “вечорниці“, усіх бажаючих послухати Штепселя і Тарапуньку, сестер Байко й Андрія Бобира – земляка-бандуриста з сусідньої Ничипорівки... Та заради одної вечірньої казки для малят до Губерських набивалося стільки дітвори, що лав та стільців на всіх не вистачало, і господиня мусіла кидати на долівку старі ковдри та кожухи. Ті казки рідною мовою, що супроводжувалися піснею (“Заходить до хати зоря-зоряниця,/ І гомін стихає кругом./А місяць злітає, неначе жарптиця, /Над сонним і тихим вікном...“), багатьом заміняли материну колискову і батьківську мудру казку.

У нашому ж дворі незабутніми були літні вечори. Повсідаємося, було, прямо на спориші, навколо миски з паруючою молодою картоплею та малосольними огірками. Столені, голодні, відганяємо комарів. Мама спішить проказати свою молитву, яку не знайдеш в жодному молитовнику: “Ну, хай Господь нам усім силку верне...” (Вона виросла круглою сиротою, дивом уцілівши під косою Голодо-

мору в своєму селі Тамарівка, під дулом автомата в єврейській юрбі, приреченій на розстріл в яготинському парку, де ще витав дух Шевченка; а тоді з огню та в полум’я – розруха, голод, відбудова і напівголодні п’ятирічки – нікому ні молитов було навчати, ні борщу як зварити). І ложки дружно тягнуться до мисок, стукаються одна об одну, дзвенять і ніби перемовляються між собою... Огірки, заквашені на смородиновому листі, хрумтять на зубах, вносять до колориту сімейної вечері свою ноту. А коли голод втихомирювався, ідилія вечора, настоящего на матіолах, брала своє, і сам Бог велів хоч на хвилину стати ліриками. Хтось пригадував есенінське: “В чарах зв’язного напева /Обомлели тополя...“, а хтось – шевченківське: “Сім’я вечеря коло хати,/ Вечірня зіронька встає,/Дочка вечерять подає...” Шевченкова давня мрія оживала ось такими вечорами, брала в полон і не відпускала – то вірші крутились на язичку, то пісні, а хтось і прямо питав у батька: “А правда, що він, Шевченко... не вірив у Бога?”

Батько наш не мав тоді відповіді на питання, над яким б’ються дослідники творчості Шевченка і понині. Він не знав, що “Кобзарі“ та “Кобзарики“ були підрихтовані під панівну ідеологію, а розпач вчорашнього кріпака, філософа-самоука, що проривався ось хоча б і в цих рядках із “Заповіту“ – “... А до

Пам’ятник молодому Шевченку на подвір’ї школи №3 в м. Яготині, Київської обл.

того я не знаю Бога“, – було розцінено як ознаку поетового атеїзму. Але він, батько наш, відчував Божі напугтя в Шевченковій поезії, сприймав біль і кривду, що виплескувалася зі сторінок, як своєрідну поетову молитву. Та хіба не про це нам говорить хоча б і поема “Наймичка“, що вважається перлиною поетичної релігійності Шевченка?! Хіба не до одного Бога зверталася в Україні і дума Шевченкова (“...А онде під тиним /Опухла дитина голоднее мре, /А мати пшеницю на панщині жне“), і дума осиротілих поколінь 1930-их, які, як і моя бідолашна мати, втрачали попід тинами не тільки братиків і сестричок, а й матерів та батьків?!

Окрім того, в Яготині ще пам’ятали “свого“ Шевченка... З уст в уста, від покоління до покоління передавалися живі свідчення прадідів про “справдешнього Тараса” в Яготині, що відрізнявся від “Т. Г. Шевченка” з шкільного підручника. Він був приязний, добрий і розсівав навколо своє широке добродійство не тільки віршами. Власноруч саджав каштани в яготинському парку. У Прилуках, ходили чутки, рятував від пожежі майно якогось бідного єврея. На Чернігівщині, коли заблудилися саньми в завірюху, всю дорогу співав для своїх супутників, щоб не падали духом. Спрагло впивався життям, тими нечасними радощами, що випадали на його страдницьку долю. Гостюючи у яготинському маєтку колишнього Малоросійського губернатора князя Миколи Репніна-Волконського (ми росли й не знали, що це його характер військовика, громадянина й гуманіста Лев Толстой змалював в образі Андрія Болконського з роману “Війна і мир“), не тільки писав та портрети малював... Він, наш Кобзар, любив бувати між людьми, зокрема, на майдані біля Троїцької церкви, де по неділях ярмаркував простий люд з Яготина та навколишніх сіл і хутірців – Кулябівки, Тамарівки, Райківщини, Судевщини, Сотниківки, Ничипорівки...

Один з місцевих художників радянської доби, Микола Малинка, майстерно викладе ці перекази на свої полотна, намалювавши молодого Шевченка серед юрби на майдані. Всі слухають мандрівного музику з кобзою в руках, хтось утирає сльозу, хтось із цікавістю поглядає на гарно вдягненого пана з міцною статурою – Шевченка, а хтось і розмову з ним заводить. Він, наш Тарас, і з князями відчував себе комфортно, і з мужиками – про це свідчить замальовка сепією “Т.Г. Шевченко малює селянський двір”, зроблена в Яготині на великодні свята 1845 року. Тут була подарована Шевченку Біблія княжною

Варварою і записана пісня “Соколе мій, чоловіче”, що була з категорії сороміцьких і співалася, швидше всього, не в репнінських покоях, а за столом та чаркою на різдвяних святках у когось із яготинців (1843-1844 р.р.). Познаюмившись у Репнінінх з дяком-малюром Н. Філянським, Шевченко часто гостював у нього, а повернувшись в Україну після десятирічного заслання, в 1859 році навіть зупинився у його хаті. Було б дивним, якби Шевченко, виболена душа якого породила ось ці рядки – “Якби з ким сісти хліба з’їсти,/Промовить слово, то воно б, /Хоч і як-небудь на сім світі, /А все б таки якось жилось...”, – відмовлявся б від пригосання, гордував простим людом і його звичаями. В Яготині пам’ятають і спів Шевченків з кріпаками прямо на вулиці, понад Іржавцем чи Супоєм... До слова, народна пісня саме завдяки отаким співам на гулянках і збереглася між людьми. А улюбленою в Тараса, як дізналася я пізніше, була: “Ой зійди, зійди ти, зіронька та вечірняя, /Ой виydi, виydi, дівчинонька моя вірняя...”

Хоча поетова “дівчинонька вірняя” не спішила на його клич – будь то наша яготинська панночка Варвара Репніна чи сирота Глафіра Псьол (Репніни дали притулок трьом осиротілим сестрам Псьол), “гарна молодичка” Ганна Закревська чи багата попівна Феодосія Кошиць, “кумась” Надія Тарновська чи перебірлива Ликера Полусмакова... Не щастило поетові, та й годі! Хоча й присвятив свою “Тризну”, написану в Яготині, Варварі, і вона, сердешна, щиро опікувалася його долею, не боячися людських пересудів та немилості від головного жандарма Росії графа Орлова, але ж не склалося... Десь я читала, що вона ним погордувала, а хтось каже – його серце так і не зазнало того священного полум’я, якого очікував усе життя. Хоч так, хоч сяк, а слова Шевченкові, писані для Надії Тарновської з Качанівки, що на Чернігівщині, і до яготинської сердечної драми пасували б не менш: “І стежечка, де ти ходила, колючим терном поросла”.

Але коли тікають у віки струмками сиві-сивуці зими, і до старезного репнінського парку молоді, як і колись, вбігає березень – “Встала весна, чорну землю /Сонну розбудила,/ Уквітчала її рястом,/Барвінком укрила...” – ми, нащадки Тарасового слова, не до тих стежин, де терен, а до тих, де ряст, спішимо чомусь. Врешті, хіба не до них нас усіх кликав і кличе “батьків “Кобзарик” – мудра і щира читанка нашого життя?

Тетяна МакКой,

м. Беллевіл, шт. Іллінойс, США.

ШЕВЧЕНКО В МОЇЙ РОДИНІ

“В своїй хаті – своя правда, і сила, і воля”.

Т. Шевченко.

Так заповідав великий Батько української нації, Геній українського народу – Тарас Григорович Шевченко, ще 200 років тому.

Ці слова нашого Пророка актуальні і сьогодні.

Конкурс, організований журналом “Наше Життя”, подав добру ідею, яку напевно підтримають багато бажаючих.

А як моя родина шанує Пророка, українського поета Шевченка?

В хаті портрет Шевчека на видному місці. Крім Шевченка, образи та портрет Івана Франка...

Віршів не пишу, та хочу розповісти родинну історію.

Це було в 2007 році. Доня моя, Віра народила синочка 6 березня 2007 р. Звичайно, батьки вибирають ім'я дитині. Переплітались імена: Марко, Данило, Назарій.

Я, як бабуся, раділа появі на світ свого внука і погоджувалась з кожним ім'ям, бо кожне з них було гарним іменем. Але в моїй душі бриніли інші думки... Шевченківські дні, місяць березень – місяць вшанування пам'яті Тараса Шевченка. Чому б не назвати Тарасиком?

Кажу до дітей: “А може б назвати Тарас”. Діти мої подивились один на одного та промовчали. Приїжджає зятя мама Оксана Крицун з України. І перші її слова: “Тарасик – гарне ім'я, ще й 10 березня Тарасія”.

До чого я веду. Дві бабусі, Марія і Оксана, які не зговорювались, назвали свого внука Тарасиком. Розуміли, що ім'я Тарас є українське, а головне, що в місяці березні бажано давати ім'я хлопцям Тарас, бо це не випадково, а в честь Тараса Шевченка.

Ім'я Тарас подобалось моєму чоловікові ще тоді, коли народилась моя доня. Як би вродилась хлопцем, то була б Тарасом.

Ось таке прекрасне ім'я Тарас увійшло у мою родину. В перекладі з давньогрецької Тарас означає неспокійний, бунтар, баламут. Аж не віриться, бо мій Тарасик не є таким...

Знамениті носії імені були: Тарасій Константинопольський – патріарх, Тарасій Глушицький – преподобний, Тарасій Лікаонійський – мученик, Тарас Федорович (Трясило) – український гетьман, керівник козацько-селянського повстання на Україні проти польського гніту, і наш Великий Кобзар Тарас Шевченко – український поет з світовим іме-

Марія і Василь Щерб'юки з отцем Всеволодом Шевчуком і внуками Тарасиком і Софійкою під час прощі в Акрон, Огайо.

нем, художник. Його слово стало прапором протягом століть для синів українського народу, які ставали на шлях боротьби за волю України.

*Марія Щерб'юк,
Членка 101-го Відділу СУА, Чикаго*

ПЕРША ЗУСТРІЧ

(з дитинства і – назавжди)

Була схарапуджена весна 1946 року Божого. В калюжах, в дощових сплавах, ще навіть без бруньок і без смарагдовиння.

В моїх щойно окупованих советах Перекалях, що на Волині між Дубном і Луцьком, Шевченків «Кобзар» ходив підпільно, спочатку по селу, а потім по наших усіх хуторах.

Я, п'ятирічна дівчинка, не могла дочекатися, поки дійде наша черга на «Кобзаря», про якого мені так багато розповідала моя мама Вера. І ось, нарешті! Я несу «Кобзаря» від сусідів Литвинчуків. Сховала його під полу пальтечка і з усієї сили притримую сильнішим правим рученням.

Хлюп-хлюп... Під ногами. Калюжа – за калюжею. І раптом – тьох-тьох! – ноги загрузнули. Не можу витягнути з болота. Що робити? – пульсує в маленькій головці. Треба взяти чобіток обома руками за халявки. І тоді можна витягнути загрузлу ногу. Беру однією рукою, друга зайнята, не дай, Боже, не втримаю Книжки!

Вдалося витягнути лише праву ногу з чобітком, ліва вислизнула, без чобітка. Тіп-топ, хлюп-хоп... Так і дійшла по хуторянській розверзлій дорозі, ліва нога – боса, права – в чобітку. Але «Кобзаря» не випустила з-під поли. А ввечері мама мені читали «Тополю», «Катерину», «Причинну», «Наймичку»...

...Уже на смертному одрі, коли мама лежали тяжкохворі, я їм читала сучасні поезії. Мама якось так з придихом зітхнули: “Почитай-но ще «Кобзаря». Краще ніхто не написав”.

*Антоніна Листопад,
член Національної Спілки письменників України.*

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В МОЇЙ РОДИНІ

З раннього дитинства пам'ятаю, як чарував мене чудовий спів моєї родини на Вінничині, яка збиралася разом на Різдвяні, Пасхальні свята і річниці, та завжди злагоджено, гармонійно хором співала, дотримуючись голосових партій (сопрано, альт, тенор, баритон, бас) духовні та українські народні пісні, багато пісень на слова Тараса Шевченка. Так я вперше зустрілась з його поезією, яка супроводжує мене все життя.

В кінці 80-х років на честь 175-ліття з дня народження великого Кобзаря ми з донькою Лесею, професійною співачкою і бандуристкою підготували концертну програму під назвою «Зоре моя, вечірня» на відомі слова Т. Шевченка. Цю поезію він написав в казематі, у неволі («Поговорим тихесенько в неволі з тобою»). А тоді наша Україна якраз ішла до незалежності, самостійності, вириваючись з тенет більшовицької, московської неволі. Текст програми, як філолог, писала я, а музичну частину – Леся. З цією програмою, де була деклямація творів Шевченка, пісні на його слова (сольо, дует) та ще з двома програмами улюблених

Марія Гугель (справа) з дочкою Лесею.

українських і подільських народних і сучасних пісень ми з донькою йшли до людей, несли їм від наших сердець українське нев'януче і незабутнє мистецтво.

Неможливо передати словами, як спрагло люди припадали серцями і душею до цього нашого, українського вічного джерела духовної наснаги. Вони не просто слухали, а пили серцем і душею ці слова, ці мелодії та неначе оживали. Як щиро і сердечно нас приймали всюди: в селах, в клубах, в робітничих гуртожитках, в колгоспах, бригадах і ланках. Часто концерти закінчувались співом усіх присутніх, бо люди пригадали і мелодії, і слова, що з дитинства жили в їх свідомості, у їхніх серцях. Виступи були святом пісні для людей і для нас з донькою. Думаю, що наші концерти сприяли піднесенню української самосвідомості та гідності, затоптаній та загнаній в кожній українській душі комуністичним режимом. Це була радість щирого єднання в пісні та усвідомлення того, яких батьків, чий ми діти, а також того, що ми таки маємо в душах незнищений скарб, передані нам дідами і прадідами пісні, серед яких завжди живе і лунає слово нашого Великого Кобзаря – Тараса Шевченка. Це давало сили для подальшої боротьби і для життя.

Тарас Шевченко живе в серцях, у пам'яті, в генах українців і надихає, як і раніше, нас всіх до подальшої боротьби за наше визволення, свободу та самостійну державу.

Створену до 175-ліття з дня народження Т. Шевченка нашу програму ми вплели з донькою як квітку у всенародний вінок його нев'янучої, незабутньої слави. І тепер, в рік його 200-ліття теплим словом і спогадом вшановуємо Шевченкову безсмертну, вічну славу.

З любов'ю і повагою до видавців журналу «Наше Життя» та всіх посестер-союзниць надсилаю ці мої спогади. Щастя вам, Боже, в усьому!

Марія Гугель,
союзянка 62-го Відділу СУА в Глен Спей, Н.Й.

Shevchenko on the Barricades

by Olesia Wallo

In a recent question-and-answer exchange with an audience, Ukrainian writer Oksana Zabuzhko was asked: **“What would Shevchenko be doing if he were on the Maidan?”** Instead of giving a somewhat evasive answer, Zabuzhko could have stated the obvious truth: Shevchenko is already there.

Since the beginning of the protests in Ukraine, Taras Shevchenko's words and images of him have accompanied the life and struggle on the Euromaidan, and this fact cannot be explained only by the approaching Bicentennial of Shevchenko's birth. Everything for what Shevchenko stood as a Ukrainian poet, artist, intellectual, and patriot has such a resonance with the most recent events in Kyiv that it would be more shocking *not* to find him there.

That is why one can see images of Shevchenko painted on the walls, posters, paintings, and even self-defense units' shields around the Independence Square; in many of them, Shevchenko is portrayed as one of the protesters—wearing a distinctive self-defense forces' kerchief or bearing a tire over his shoulder, as if on his way to feed one of the many fires that burned around the Maidan. After the devastating day of February 20th, when Maidan lost close to a hundred of its heroes to the bullets of Yanukovich's snipers, Shevchenko's statue in Rivne was in mourning, together with the rest of the country. Photographs from this city showed the stone Shevchenko hold-

ing a blue-and-yellow flag with a black ribbon in his hand...

True to Maidan's latest and most heart-breaking slogan, **“Heroes do not die,”** Shevchenko is very much alive among his people. So are his eerily prophetic poetic words. Most recently, when I watched Ukrainian journalists' reports of what they found in Yanukovich's luxurious, but now abandoned, residence, I could not help but think of Shevchenko's admonitions in his celebrated **“My Friendly Epistle to the Dead, the Living, and Those Yet Unborn...”** Alas, Yanukovich did not learn from Shevchenko's poetry—but we still can!

Men stand and trade their mutual chains
And barter truth for filthy gains,
Committing shame against the Lord
By harnessing for black reward
People in yokes and sowing evil
In fields commissioned by the Devil...
And what will sprout? You soon will see
What kind of harvest there will be!
Come to your senses, ruthless ones,
O stupid children, Folly's sons!
And bring that peaceful paradise,
Your own Ukraine, before your eyes;
Then let your heart, in love sincere,
Embrace her mighty ruin here!
Break then your chains, in love unite,
Nor seek in foreign lands the sight
Of things not even found above,
Still less in lands that strangers love...
Then in your own house you will see
True justice, strength, and liberty!

Taras Shevchenko
December 14, 1845

Translated by C. H. Andrusyshen & W. Kirkconnell

Cont. from p. 4

never been so many powerful prayers lifted up to God at one time! During these days many a protester turned to God in a real and sincere way... Millions of Ukrainians prayed together in churches, on the squares, and in their homes for the future of Ukraine!

While the activists all over Ukraine endured the cold and humiliations, their “guarantor” took no notice; instead, he traveled to Russia to attend the Olympic games and continued to deceive European politicians with his rhetoric—all the while giving his blessing to his intimidated vassals to commit crimes against the protesters.

It ended in horrific bloodshed both in the capital and in other areas of Ukraine: so many wounded, so many killed!

And the Heavens finally opened—on the

eve of the three months' anniversary God gave the people strength, courage, brotherly unity and wisdom, and to many of those who defended the infamous president, He gave the ability to see the truth. The whole world saw the light of Ukraine's victory!

Today, when we say goodbye to the heroes of Ukraine who laid down their lives, we neither see nor hear the one who wielded so much power only days ago...

Our task today is to find the now former president and make sure all of his actions receive a just judgment. And may God protect all of us from ever seeing another such “guarantor” of people's rights and well-being!

Lidia Kupchyk
(Translated by O. Wallo)

As we commemorate the 200th anniversary of the birth of Taras Shevchenko, “*Champion of the Ukrainian language, self-determination of peoples, human rights and social justice*,” (title of an event held at the United Nations on Feb 27th, 2014, and organized by the Ukrainian World Congress and the World Federation of Ukrainian Women’s Organizations with the support of the Permanent Mission of Ukraine to the UN), the diaspora continues to support the Ukrainian people in their search for their own “*self-determination, human rights and social justice*.” How ironic that Ukraine’s struggle has carried over into the “Year of Shevchenko”! The unfortunate three-month standoff has galvanized Ukrainian-American communities to band together in a strong show of support, as I reviewed in the February issue of *Our Life*.

During the past month, UNWLA supporters have continued to generously contribute to our humanitarian aid effort to Ukraine. Our membership, usually led by calls from our 4th Vice President of Public Relations, continued to appeal to their local politicians, their U.S. Senators, and their congressmen to endorse resolutions in support of the protesters.

In his State of the Union address on Tuesday, January 28th, President Obama stated that “[i]n Ukraine, we stand for the principle that all people have the right to express themselves freely and peacefully and to have a say in their country’s future.” An aggressive e-mail and Twitter campaign preceded the address and likely had some impact on its content.

U.S. House Resolution 447 passed by an overwhelming bipartisan vote of 381-2 on February 10th, “**supporting the democratic and European aspirations of the people of Ukraine and their right to choose their own future free of intimidation and fear**” (opening statement of the resolution). Again, our membership was instrumental in contacting their representatives to encourage them to sponsor this resolution. (The Senate version of this bill passed on January 7th.)

I was personally involved in a successful meeting with Congressman Chris Gibson (R) from the 19th Legislative District of New York State on

January 23, 2014, in Ellenville, NY. Taking the initiative to contact the office of the congressman, I invited to the meeting many members of the community. The group included the parish priest of the Holy Trinity Ukrainian Greek Catholic Church in Kerhonkson, members of the church, a UNWLA member, as well as members of the Ukrainian American Youth Association and *Plast*. Congressman Gibson was familiar with the situation in Ukraine and had recently signed a bipartisan letter to President Obama in support of the Ukrainian people and calling for action. During our meeting, the congressman immediately called his staff and instructed them to put his name on the House Resolution 447—as co-sponsor. This grassroots meeting was bipartisan and included all available community organizations.

UNWLA President Marianna Zajac and Congressman Chris Gibson.

On February 7th, a group of community organization leaders (including myself) were invited to an “off-the-record” meeting with a high-level White House representative. Again, it was only after continuous lobbying and using all available contacts that such a high-level visit would be granted. The topic of the ensuing discussion was predictable. The ultimate outcome in Ukraine, however, is yet to be determined.

The democratic system works in the United States. If each of us actively participates in that system by working with our representatives and by voting, the “system” listens to us. Our positions count.

As the Executive Board diligently works on the planning and preparation for our XXX Convention, we remember the countless times our membership has acted as the voice of Ukraine in the United States. And we continue to do so...

ЧИМ ДЛЯ МЕНЕ «НАШЕ ЖИТТЯ»? У 70-ліття журналу

Пошта принесла «Наше Життя» – перше число цього 2014 року. На синій обгортці великими буквами написано: «70-ліття журналу». Як подумати: журнал тільки одної організації, і то не всегромадської, а жіночої, діяльної, утримуваної передплатницями вже 70 років, це великий успіх, за яким стоїть праця багатьох поколінь редакторок та редакційних колеґій, адміністрацій, членок Союзу Українок Америки та числа передплатників не союзянок. Вони всі спільно пишуть ІСТОРІЮ СУА вже стільки років!

Запитала мене редакторка п. Лідія Слиз, чим для мене «Наше Життя», бо ж передплатницею я вже 55 років!!!

Гм... цікаве питання! Примусило призадуматися... Думками я полетіла в давнє минуле... Так довго я вже «приятелюю» з журналом! Однак я відчула, що моє зацікавлення журналом почалося значно раніше. Перед очима дитячі роки. До нас, до Братіслави, тоді ЧСР, приходили зі Львова три журнали: «Дзвіночок» для мене, «Наш Приятель», «Світ дитини» для сестри та «Наша Хата» для мами.

Та не тільки мама «Нашою Хатою» цікавилася. Ох, як я любила подивляти взори вишивок! І тоді я почала вишивати, що стало моїм улюбленим заняттям на ціле життя... А мода? Сторінки вродливих мальованих жінок в елегантних суконках, далеко попід коліна... капелюшки, хвостатий лис на шиї... торбинка, часто вишивані сукні, завжди і щось дитячого. Очі розбігалися! А переписи? Багато з них ми випробували в хаті.

Там я познайомилася з творами Перл Бак... там... і ой,.. журнали перестали приходити.

Лихоліття війни, бобмардування, втеча на Захід, табори утікачів DP, подальше від «раю»... І врешті Канада, Торонто.

Мама за перші заощаджені гроші передплатила «Жіночий Світ» – орган Організації Українок Канади та «Промінь» – орган Союзу Українок Канади. Пізніше я дізналася, що мама дуже хотіла передплатити і «Наше Життя», однак фінансові можливості наших початків у Канаді були дуже обмежені.

То ж не дивно, що, коли я одружилася, мама мені сказала: «Вже час, щоб і ти перед-

платила жіночий журнал...» А тому, що залишилося тільки «Наше Життя», воно від 1958 року стало невід'ємним приятелем в нашій хаті.

Тут мушу додати, що наш татко почав передплатувати «Українку в світі» від самих її початків!

Три жіночі журнали – «Жіночий Світ», «Промінь» та «Наше Життя», – і такі різні збагачували наше повне праці та буднів життя. Мама вже в перших числах нового журналу з радістю знайшла спомини своєї давно знайомої артистки Ганни Совачевої. «Лист від брата» Анни (Гандзі) Франко-Ключко, з якою, медсестрою Гандзєю Франко, їхали мої батьки медичним транспортом в часі Першої світової війни до Німеччини опікуватися нашими полоненими з царської армії в Нойгаммері та привезти їх в Україну творити українське військо. А татко там був свідком при вінчанні Гандзі з д-ром Ключком.... В Торонті наші родини щиро дружили.

Прочитала я в однім числі статтю моєї «співмешканки під шатром» в пластовому таборі Лесі Храпливої. А там побачила фотографію пластунки з мого куреня «Перші Стежі» з Едмонтону Іцьку (Віру) Павликовську в елегантній вишиваній сукні. Останній раз ми з нею бачилися в Мюнхені, як Віра одружилася з д-ром Кундою. А там моя приятелька Оксана Зозуля з Лос Анджелесу звітує про створення нового відділу СУА, а я була у неї дружкою, як Оксана (тоді Кізіма) вінчалася з Орестом Зозулею в Регензбурзі. І так згадувати можна без кінця, довідуватися про давніх знайомих, про їхні успіхи в громадській праці, про їхнє нове життя на новім континенті.

Я захоплювалася взорами до вишивання, і не тільки я, вишивало нас багато з подивом і пошаною до нашого народного мистецтва.

Читали ми з мамою про незнаних нам досі жінок та їхні життєві мандрівки, як і про історичні постаті. Цікаві були «успіхи сучасниць», участь наших жінок в міжнародних організаціях, про жінок політв'язнів у Советському Союзі, літературні твори і спроби літературних творів... Актуальні проблеми сьогодення тут і в Україні.

Цікаві статті про наші звичаї, мистецтво. Там Нестор Городовенко, Станіслав Людкевич, Євгенія Зарицька, Никита з Криниці, Олекса Новаківський і моя улюблена піяністка – Любка Колесса, якої останній концерт в Торонті я мала приємність слухати. В числі 2/1988 є дуже цікаве інтерв'ю з нею про її концертування в Советській Україні в 1929 р. Там її фото з тих часів і копія статті з 1937 року: Цитую: “3-го червня Любка Колесса була представлена колишній еспанській королеві... Того самого вечора виступала по радіо, через телевізю. Телевізія – це новий винахід, щось подібне як мале кіно, тільки що не пускається фільми, але дійсно переноситься образець зо студії”...

Пробували ми переписи не кальорійних тортів, з яких не один був на якомусь балю чи іншій імпрезі...

Як Пан Біг нас благословив двома синами, дитяча сторінка стала актуальною.

І давно, як ще не народилася сфужівська “Українка в світі”, “Наше Життя” було форумом СФУЖО, інформувало про працю і пляни. І багато іншого, про що годі згадати в короткій статті... Це велика різноманітність, що збагачує журнал і робить його цікавішим.

Не раз журнал мав більшу частину про працю відділів СУА, хотілося більше різнома-

нітності. Але я розуміла. Це ж НАШЕ життя – життя СУА! Це життєпис СУА! Як я стала головою СФУЖО, ці інформації стали для мене помічними. Я ближче пізнавала організацію.

Одного разу редакторка Уляна Любич мене переконала, що треба зробити інтерв'ю з мамою. Показалося не легке завдання, при яким я довідалася багато цікавого з маминого життя, головню на Сибірі.

Тепер, як вже належу до “золотого віку”, з більшим зацікавленням читаю про здоров'я. Статті д-ра Магуна є цікаві, інформативні! В журналі завжди знайду щось цікаве і приємно мати такого вірного приятеля, як “Наше Життя.” На жаль, цей приятель приходив до нас колись щомісяця. А тепер тільки що другий. Але, можливо, і тому чекаємо його з більшою нетерпеливістю!

І врешті питання: чим для мене “Наше Життя”? Потіхою, розрадою, порадою, поміччю, інформацією, знайомством з новими людьми, зустрічами з давно знайоми... а деколи з несподіванками – у виборі матеріялів, обгорток... Журнал, до якого я привикла, як до нормальної кінечності в хаті.

Союзянки, маєте чим гордитися!

То ж: МНОГАЯ ЛІТА, “НАШЕ ЖИТТЯ”!

ШКОЛА ЖИТТЯ

Ми всі родом з Трипілля. Гуртуйся, народе!

Сьогодні кожен з нас, живучи за межами України, щодня перебуває в Україні – душею, серцем, думками. Бо це наша дитяча колиска, свята земля, любляча мама, Батьківщина. Тут наше вічно живе коріння, завдяки йому ми завжди залишаємось українцями, в які б далекі світи не закинула нас доля.

Січневі події спонукали багатьох задуматися над тим, що ніхто нам не допоможе, поки ми собі самі не допоможемо. Слабких ніхто не любить. Якщо ж будемо сильними, культурними, згуртованими, то в нас буде багато друзів і союзників. Як це зробити?

По-перше, маємо усвідомити, що Україна – це велика жива істота, яка складається з мільйонів українців усього світу. Один – крапля в морі, а ми разом – океан. Тож які українці, така й Україна. Якщо кожен з нас ставатиме чистішим, здоровішим, щасливішим, то такою ставатиме й Україна. Головна умова щастя – займатися улюбленою справою.

По-друге, маємо правильно взаємодіяти. Треба допомагати один одному, навчати, надихати, підносити вгору. Маємо бути в мирі між собою, прощати недосконалість, не ображатися через дрібниці. Ісус навчав прощати брата не сім разів, а сімдесят по сім, тобто завжди. Водночас маємо бути взаємно вимогливими, бо відсутність вимогливості – це форма зневаги до людини, заперечення її здатності до розвитку.

По-третє, перебувати в бадьорому стані духу. Геть страх, тривогу, образи й нарікання! Держайте, – казав Ісус, – будьте сміливими! Світлі думки притягують позитивні події і гарних людей. Понад те: наші емоції, уява, мрії – це головний інструмент творення кращої долі, бо де твоє серце, там і ти. Тож зростаємо, українці! Вчені кажуть, що в наших тілах досі живуть трипільські гени, що ми кровні родичі, бо походимо від одного маленького племені – світлого і життєспроможного. Гуртуйся, Роде, пробуджуйся, Народе! Оздоровлюйся! Роби те, що любиш! Тримайся за своїх!

Оксана Дац,

**Дорогі члени Союзу
Українок Америки і
приятелі Українського
Музею!**

Маю приємність представитися Вам як нова голова управи Українського Музею в Нью-Йорку. Водночас це для мене нагода поділитися з Вами моїм захопленням цією вагомою установою, започаткованою та надалі підтримуваною Вашим членством. Музейні виставки, публікації і програми протягом майже сорок років були знаменні як у житті українців тут, в США, так і по цілому світі. Програма цього року є не менш, а може і більш, захоплюючою.

Перше за все, це виставка творчості Тараса Г. Шевченка, художника та поета, яка відкривається наприкінці березня 2014 року. Особливий талант Шевченка як художника і поета рідко коли був у такий спосіб представлений. Це вперше, що його оригінальні твори із Національного музею Тараса Шевченка у Києві будуть виставлятися поза Україною. Ми запросили професора Гарвардського Університету Григорія Г. Грабовича бути куратором цієї експозиції і Мирона Стахова як допоміжного куратора. Це буде особлива виставка! Надіємося, що кожна із Вас матиме нагоду побачити ці оригінали. Постараємося зорганізувати відвідини під час конвенції СУА.

Друге, це новий експеримент пересувних (плакатних) виставок. Ми маємо в плані деякі з наших виставок, як-от виставку Шевченка, перетворити на розкладну мандрівну виставку плакатів (без оригіналів), котру можна буде показувати по домівках, церковних залах та інших приміщеннях, де немає можливості забезпечити музейні стандарти. Для відділів далеко віддалених від околиць Нью-Йорка це буде нагода розробити програму для себе та для своїх дітей і внуків. А музей радо пришле кураторів чи членів штабу із допоміжними матеріялами — як для школярів, так і для дорослих.

Третє, восени відкриється виставка мистців з Божої ласки, або так званих примітивних чи наївних майстрів. Це будуть твори Никифора з Криниці, Марії Примаченко, Григорія Ксьонза, Катерини Білокур та інших. Виставка почнеться в Заповіднику св. Софії в Києві, а в нас доповниться нашою колекцією.

На 2015 та 2016 роки працюємо над новими небувалими виставками та поліпшуємо наші програми фільмів, народного мис-

тецтва, нової літератури та моди.

Загляньте на наш вебсайт: <http://www.ukrainianmuseum.org> А ми будемо раді вислати Вам додаткові інформації.

Сподіваємося, що кожен відділ СУА відновить своє членство в Українському Музеї на 100%. Закликаємо до співучасті.

За управу,

*Рената Голод, голова
17 лютого, 2014 р.*

**Dear Members of the Ukrainian
National Women's League of America
and friends of the Ukrainian
Museum,**

It is a pleasure to introduce myself to you as the new President of the Board of Trustees of the Ukrainian Museum in New York. I take this opportunity also to share with you my excitement about this very important institution. Its exhibitions, publications and programs of almost forty years present a record of successful activity in the lives of Ukrainians here and throughout the world. The program for this year is no less impressive, and perhaps even more so.

First of all, a grand exhibition about Taras Shevchenko as artist and poet is opening in the last part of March 2014. His remarkable talent as artist and poet has rarely been juxtaposed in such an exciting manner. And this is the first time that originals of his works will be shown outside of Ukraine! We have invited Professor George G. Grabowicz of Harvard University and the renowned expert on Shevchenko as consultative curator, and Dr. Myron Stachiw as associate curator. This will be an exhibition to remember! Each one of you, it is hoped, will have the opportunity to view these original works. We will make every effort to organize a trip to the exhibition during the UNWLA convention.

Secondly, we are launching an outreach experiment of traveling shows. Some of our exhibitions, beginning with the Shevchenko exhibition, will be produced as foldable poster versions (without their original art works) as well. These could then be shown in various premises such as church halls, community centers, and college libraries, which are not equipped with museum-level security systems. For branches outside the immediate metropolitan New York zone, such an exhibition could anchor a program for the members of each branch, their children or grandchildren. The UM would be ready send a curator or

member of the staff with explanatory educational materials for children as well as for adults.

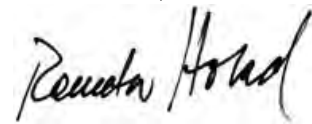
Thirdly, for the coming fall season, the UM is planning an exhibition of Naïve Art of the 20th century. Included will be the works of such talents as Nikifor of Krynytsia, Maria Prymachenko, Hryhorij Ksiondz, Kateryna Bilokur and others. This exhibition is originating at the St. Sophia Preserve in Kyiv, and will be enriched in New York with items from our own collection.

For 2015 and 2016 we are working on completely new exhibitions from largely unknown or rarely shown collections. We are also refining and expanding our programs of films, workshops on folk arts, lectures on new literature as well as new art and fashion.

Follow us on our website: <http://www.ukrainianmuseum.org>. We will be happy to forward you the details of our programs.

It is our sincere hope that every branch of this key foundational organization has maintained a 100% membership in the Ukrainian Museum. And if not, join us again!

For the Board of Trustees,

Renata Holod, President

February 17, 2014

“BREAKFAST AT TIFFANY’S” MALANKA EVENT AT THE UKRAINIAN MUSEUM IN NYC

by Olena Kebalo

On January 11th, 2014, the Young Members at the Ukrainian Museum of New York City (YM@UM) hosted a “*Snidanok at Tiffany’s*” Malanka event—a Ukrainian New Year’s party inspired by the 1961 film *Breakfast at Tiffany’s*. The Ukrainian Museum was decorated to resemble Tiffany’s with the store’s signature color, a distinctive shade of turquoise, dominant in the decorations, food, photo opportunities, and party favors. Enclosed in a glass display case were two genuine Tiffany’s items, a money clip and a heart-shaped necklace, both to be raffled off by the end of the evening. The movie *Breakfast at Tiffany’s* ran silently throughout the evening, projected onto the wall of the museum’s center room, while guests enjoyed the contemporary and 1960s music DJ’ed by Nick Marc.

Many Tiffany-themed details added to the evening’s ambiance. Two large martini glasses filled with Tiffany’s boxes flanked a photo station where a life-size cutout of Audrey Hepburn as Holly Golightly stood against a backdrop of Tiffany’s interior. Guests were invited to pose with Audrey Hepburn for a memorable photograph enhanced by various props—long strands of pearls, cigarette holders, tiaras, and a pink boa—to make their photo unique. Photographer Bohdan Hrytsiv took many lovely photos at this station. Veselka catering delighted guests with their elegant Ukrainian-influenced hors d’oeuvres, such as deviled eggs with beets. Greg Hywel created exquisite Tiffany’s-inspired desserts—

petit fours decorated as Tiffany’s boxes; turquoise, white, and black cake pops; turquoise macaroons, mini cupcakes, and chocolate drops in the event’s three theme colors.

The YM@UM thanks all of those who participated in this successful event to benefit the Ukrainian Museum. Special thanks to the *Plast Kurin* “Chornomoski Khvyli” for their help; to various restaurants and establishments who are neighbors to the Ukrainian Museum for their donations; and especially to Anya and Brian Tomko for their generous support.

LESSONS IN LOCAL LEADERSHIP:

An Interview with Nadia Rajsz,

President of UNWLA Branch 62 and Town of Lumberland, NY, Supervisor

by Olesia Wallo

Nadia Rajsz

Pani Nadiu, could you briefly trace your path to your current position as UNWLA Branch 62 President? What has motivated your increasingly greater involvement in this organization?

As a first-generation Ukrainian (both of my parents are from Ukraine), I have always maintained my ethnic roots, promoted Ukrainian culture, and was involved in Ukrainian organizations, although certainly not always in leadership positions. I belonged to *Plast* and the Ukrainian Saturday school in Jersey City, where I was born and raised. As I moved from Jersey City to Glen Spey, NY, with my husband Michael in 1983, where at the time there lived a significant number of Ukrainian families, I continued my involvement in Ukrainian organizations. For instance, I supported St. Volodymyr Ukrainian Catholic Church and Sts. Peter and Paul Orthodox Church in Glen Spey and became involved in cultural activities at *Verkhovyna* and the Ukrainian American Cultural Foundation, serving on their board.

During the first few years after my move to Glen Spey, I was less active in the community because at the time I was pursuing a Master's degree, raising our two daughters, Deanna and Natalie, and working in the laboratory as a Medical Technologist. I eventually became the Chief Medical Technologist of the laboratory at Arden Hill Hospital and continue to work in my field as a Per Diem tech at Orange Regional Medical Center—the first new hospital built in the state of New York in 25 years. I also teach Laboratory Technology at Orange County Community College and hold the position of Associate Professor. I have been teaching in this field since 1987.

As a Ukrainian American, I was aware that local UNWLA Branch 62 in Glen Spey was looking for members, and I said to myself, "Why not? I am Ukrainian and like to promote Ukrainian culture and traditions." In addition, I agreed with and respected the UNWLA's humanitarian efforts in supporting and helping Ukrainians, especially women, here and in Ukraine.

Within a few years of joining Branch 62, I became Branch President—a position which I hold to this day. In my leadership role, I bring

awareness to the American community about Ukrainian issues. For example, a few years ago I organized a discussion at Orange County Community College in Middletown, New York, with Professor Leonid Rudnytzky as the key speaker on the topic of the Holodomor. Over the years, our members have also organized various displays regarding the Holodomor and Chornobyl. We recently displayed the Holodomor exhibit at the Lumberland Town Hall Senior Center and we are planning to take this exhibit to the Government Center in Monticello, NY, the Sullivan County Community College, the Orange County Community College as well as our local high school. Furthermore, our branch sponsors a scholarship competition for graduating high school seniors to write an essay either on the Holodomor or Chornobyl. Through such efforts, we continue to convey to the larger community issues of importance regarding Ukrainians and Ukraine—the fact that despite these tragedies, we continue to exist as a nation.

What are the greatest joys and challenges of being a Branch President?

One challenge is our aging population; unfortunately, we do not have many younger adults among our membership. Several members are in their eighties and nineties, and others are in their fifties and sixties. The latter are the ones who carry most of the workload. I am very grateful to the few that do so much. Although all of our members help and get involved with our various functions, I am extremely grateful to those women who do more than their share when necessary.

I am making a concerted effort to hold membership drives in order to sign up younger members, and my focus will be on bringing in second-generation Ukrainians. Recently my daughter Deanna, who is a second-generation Ukrainian, did sign up, and eventually her sister Natalie will follow. Having these young members will bring diversity and likely new ideas to the group. I

would very much like to tap into the brainpower of these Ukrainian Americans and instill in them a love of the Ukrainian language and culture. There are some very young second-generation Ukrainians in the community who are entering middle school now—potential future UNWLA members.

The more members we have, the greater our capacity will be to broaden our impact in our community as well as continue to support the efforts of the UNWLA such as helping senior homes and other institutions in Ukraine, and providing scholarships. More members will also help us continue to raise awareness about Ukrainian culture in our local communities, be it through our programs, our holiday displays, bazaars, or in some other way. All of this is a lot of work, and it is both a challenge and a true joy. The latter comes from seeing that we make a difference.

In addition to your role in the UNWLA, you hold a number of leadership positions in your local community, including that of the supervisor of the Town of Lumberland. Could you speak briefly about this aspect of your work? What do you see as your most important goals in this area of local leadership?

Sometime after my move to Glen Spey, I was approached by the town supervisor at the time and asked if I would consider running for the Town Board. I did, and was elected to a four-year term as a councilwoman. I ran again and became councilwoman for another four years, but then lost my seat after my second term. After a two-year hiatus, I decided to run for the position of town supervisor. I won that election and served for four years as supervisor. I was re-elected for my second term as supervisor in November of 2013.

I am extremely happy and proud to be the first elected female supervisor to the Town of Lumberland—not only the first woman to be elected to this position, but also the first *Ukrainian* woman! I believe my election elevates the position of Ukrainians within Lumberland. One of my goals is to bring more visibility to the local

Ukrainian community and to attract more Ukrainian families here once again.

In my first four years as town supervisor, I was able to decrease spending, decrease our debt, enhance our savings, and generally move the town along in a positive direction. The next four years will be spent trying to bring in various sustainable businesses to the area so that we can offset our high taxes and bring some much needed relief to our taxpayers.

Besides being the supervisor of the Town of Lumberland, I am also the chair of the Upper Delaware Scenic Byway, a position I have held for the past four years, and a member of the Upper Delaware Council. Both of these organizations protect and oversee our beautiful river valley.

As an elected official representing not only the residents of the Town but also the Ukrainian community, I see the benefit and the importance of my connections to other elected officials—especially now when the situation in Ukraine is so volatile. I have been communicating with various congressional representatives and senators on numerous occasions regarding the serious events in Ukraine, and have stressed the importance of their continued support and help during Ukraine's time of need. I believe that we, the diaspora, can have a great influence on our federal elected officials.

How do you juggle your multiple roles and jobs on a daily basis? Does it get overwhelming at times?

One just needs to allot a certain amount of time to all of these duties: it is all about time management. Gratefully, my primary job—teaching at the college—allows me some time off, during which I am able to focus on other things. It all seems to get done. As women, we are capable of multitasking, and we can do it well! I am grateful for being a woman involved in so many things. My hope is that my legacy will survive—for my daughters and my community. Ultimately, this is the question that keeps me going: what have I accomplished in my life and what am I leaving behind?

ДО УВАГИ МИСТЦІВ І ШАНУВАЛЬНИКІВ МИСТЕЦТВА!

Редакція журналу приймає фотографії доброї резолюції (у форматі JPG) з праць мистців українського походження, котрі будь-коли малювали або виставляли свої праці в США, для розміщення на обкладинці «Нашого життя». Просимо надсилати Ваші пропозиції та фото електронною поштою до редакції «Нашого життя» (unwlaourlife@gmail.com) та до нашого мистецького координатора Уляни Зінич (uzinych@comcast.net).

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 12-ГО ВІДДІЛУ СУА ім. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ПАРМА, ОКРУГА ОГАЙО

Загальні збори 12-го Відділу СУА ім. Олени Пчїлки відбулися дня 9-го лютого 2014 р.

Відділ начисляє 39 членок, з них 9 не активних, присутніх на зборах – 17. Ведуча зборами, Люба Дармохвал, зачитала порядок нарад, що був схвалений. Після звітування уступаючої управи голова Контрольної комісії Ліда Вирста уділила заслужене признание за успішну працю в минулому році.

Вже традиційні, щорічні заходи відділу були такі: для здобуття фондів влаштовується весняний базар, т. зв. «Віднайдені Скарби», що включає не лиш предмети народного мистецтва (даровані) але також великоднє печиво, писанки, тощо. Пізньою осінню влаштовується передріздвяний базар, який вимагає багато тижнів підготовки, тому що головною атракцією є ручно роблені (мальовані й вишивані) прикраси на ялинку, ну і, звичайно, велика кількість домашньо печених колачів і т.п. Це є два головні заходи, що забезпечують фінансову базу відділу.

Також щорічною традицією є акція у День Незалежності України, 24-го серпня. Членки чергуються біля брам наших церков (а їх є 5) і вітають прихожан (перед кожною св. Літургією) з Днем Незалежності, прикріплюючи всім синьо-жовту стрічку. За це отримують пожертву на добродійні цілі: для дітей-сиріт, або старших і немічних в Україні. Зібрані гроші призначені виключно на цю ціль.

Ввійшли до традиції відділу щорічний літній пікнік, а взимку Різдвяна зустріч – обидві розвагові зустрічі для членок і, як бажано, для їх чоловіків чи інших членів родини.

У звітньому році припала 80-та річниця Голодомору-Геноциду і наш відділ зайнявся спровадженням і висвітленням документального фільму Юрія Лугового “Genocide Revealed”. Цей захід був проведений у співпраці з нашими церковними парафіями і був одним урочистим і багатолюдним відзначенням цієї події для усієї громади Клівленду і околиць. Тому, що фільм був в англійській мові, була використана нагода поширити інформацію про цей злочин в англійській пресі, в коледжах і університетах великого Клівленду, вивісити летючки в бібліотеках, тощо. Наша стаття на цю тему появилася якраз 24-го лис-

топада, у недільному виданні газети “The Plain Dealer”, а також повідомлення у менших локальних газетах.

Як звітувала відходяча голова відділу Оля Калушка, наш відділ брав участь у загально-громадських заходах (парада «Українського села», День Незалежності, “One World Day” у Культурних Городах Клівленду, що цього року відбувався в українському Городі, в підніжжі статуї Лесі Українки) та інших заходах.

О. Калушка також підкреслила величезний вклад наших союзнок (мабуть 99%) праці у імпрези Округи Огайо, а особливо «Показ сучасної моди з застосуванням української вишивки».

Це тільки основні моменти праці 12-го Відділу СУА, а іншої праці тут не згадую, бо це відома праця, намічена напрямними СУА.

Вибрано нову управу відділу на 2014-ий рік в такому складі: Наталка Симс – голова, Оля Поглід – заступниця і організаційна, Стефа Оліяр – скарбник, Надя Дейчаківська – протоколярна секретарка, Люба Мудра – кореспонденційна секретарка. Референтки: пресова – Оля Дем’янчук, музейна – Люба Дармохвал, суспільної опіки – Дарія Русин і Дарія Войтина, стипендійна – Влодзя Краснянська, зв’язків – Олена Хміляк, мистецтва і дизайну – Оля Поглід, архівна – Марійка Василина, господарські – Оля Поглід і Люба Дармохвал, товариських зв’язків – Рома Мирман. Контрольна комісія – Ліда Вирста, Леся Оленчук, Рома Мирман.

Голова Округи Огайо Дарія Федорів пригадала, що до 1-го березня треба вибрати делегаток на Конвенцію СУА, яка відбудеться 23-26-го травня цього року. Голова Округи Огайо висловила свою думку, що з огляду на великий кошт участі у конвенції (разом з коштом літака), ми, мабуть, зможемо вислати тільки дві делегатки. Також запропонувала, щоби відділ вислав даток на потреби «Майдану».

Новообрана голова відділу Наталка Симс перебрала провід і намітила діяльність відділу на біжучий рік. В цьому році – 200-ліття Тараса Шевченка і 70-ліття журналу «Наше Життя». Вона також пропонує, щоби відділ був більше заангажований у Стипендійній акції СУА.

Перегляд нашої праці у так старанно і докладно проваджених альбомах – архівах, які Марійка Василина завжди приносить на Річні

загальні збори, додає охоти і наснаги до дальшої праці.

*Надія Дейчаківська,
секретар Загальних зборів.*

Шановна редакціє журналу «Наше Життя»!

Хочу запропонувати Вам до друку вірші, які з болем душі написані не видатними поетами, а простими жінками-союзнянками, як відлуння тих подій, що зараз відбуваються в Україні. Це Оля Паліневич та Ірина Журавель – членки 129-го Відділу СУА, Округа Детройт.

З повагою і надією на видрук цих творів у нашому часописі.

Валентина Шайда, голова 129-го Відділу СУА.

Ольга Паліневич

ЗАПЛАКАЛА УКРАЇНА

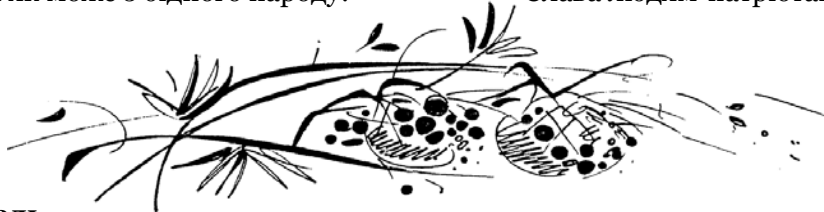
Заплакала УКРАЇНА, залилась сльозами,
Церкви дзвонять, кличуть дзвони за волю вставати!
Піднімайтесь, УКРАЇНЦІ, йдіть на барикади,
Краще кулю там дістати, ніж в тюрмах конати.

Зазомбовані вояки людей мордували,
Добивали їх на площі і в тюрми кидали;
Сліпі судді їх судили, закон гвалтували,
Шкода, що законів мудрих нам не написали.

Бандюки сидять при владі, коріння пустили,
Треба їх нам корчувати, бо нема вже сили
Терпіти цю владу – злодіїв, криваву бидлоту,
Що знущається як може з бідного народу!

СХАМЕНІТЬСЯ, вояки. Бо БОГ покарає,
Коли брат на свого брата руку піднімає!!!
Заплакала Україна, умилилася кров'ю.
Слава людям-патріотам! Слава вам, Герої!

Ірина Журавель

Хай живе УКРАЇНА!

«Беркут», міліція, земляки!
Не будьте з очима скляними.
Гляньте! Хто на Майдані?
Ваш нарід, ваші кохані.
Серед них і батьки,
Що не спали ночами,
Матері, що грудьми годували.
Не для того вони вас родили,
Щоб ви нині свій народ
Так жорстоко били.
Чуєте? Задзвонили в церкві дзвони...
Поставте щити і скиньте шоломи!
Крикніть до влади: – Доволі!
Бо ви, як і ми, також в неволі,
Бо у вас, як і у нас – одна БАТЬКІВЩИНА.
Хай живе УКРАЇНА!

ВСТАВАЙ, УКРАЇНО!

Різдво на порозі, ялинка у крові.
Важко так жити, народ у неволі.
Побиті хлопці, жінки, дівчата.
Що з ними робить теперішня влада?
Братів, друзів наших у тюрми саджає,
Надію на краще у нас відбирає.
Скільки можна мовчати, скільки терпіти,
Сьогоднішню владу нам треба звалити.
Вставай, Україно! Усі на майдани!
Піднімем прапори і скинем кайдани!
Повстанем за правду, майбутнє дітей,
Щоб вільно вкраїнський співав соловей.
Молімося Богу, щоб сили нам дав,
Щоб уряд бандитський назавжди упав.

ХТО МИ, КОЛИ НАРОДИЛИСЯ І ЯК ЖИВЕМО

*Як нації вічна снага і краса
Червона калина й хрещатий барвінок,
Єсть, буде. Допоки земля й небеса,
«Союз Українок».*

Атена Пашко.

Луганщина... Світанок України. Тут сходять сонце, яке цілий день зігриває нашу матінку-Україну, і тільки надвечір лягає спати в Західній Україні.

Луганщина – край копрів і териконів, шахт і заводів. Це край Дикого Поля, яке заселяли біженці, політичні в'язні, переселенці з різних країн, звільнені з в'язниць злочинці.

Тому у нашому краї порушені глибокі історичні корені. Ще Петро I і Катерина II ставили собі за мету зробити цей регіон російським, щоб заволодіти ресурсами Донбасу. І ця політика триває й досі. Тому так важко нам, українцям, працювати тут і впроваджувати в життя українську національну ідею.

Але якщо не ми, то хто? Завдяки патріотам-українцям відроджується і розвивається українська мова, у школах відкриваються класи з викладанням українською мовою, встановлено пам'ятник Тарасові Швченкові, друкуються газети українською мовою (хоч це поодинокі випадки).

Значне місце у всіх патріотичних справах посідає Союз Українок Луганська.

Як швидко пливе час! Здається, зовсім недавно голова Союзу Українок Атена Пашко допомогла нам створити в Луганську осередок Союзу Українок і поблагословила на плідну працю. Це було у 1998 р., а вже пролетіло 16 років. З невеликого осередку із 5 людей наша організація збільшилась до 83 союзників у м. Луганську. Луганська організація стала відділом Всеукраїнського Союзу Українок. Зараз працюють осередки у школах, коледжах, Луганському університеті ім. Тараса Шевченка, а також в містах Кіровськ, Рубіжне, Старобільськ та Сіверськонецьк.

Проявити себе в роботі, підняти свій авторитет, провести багато благодійних акцій і заходів допоміг нам Союз Українок Америки, зокрема 83 Відділ СУА в Нью Йорку. Вперше познайомилася з нашою роботою і запропонувала нам допомогу п. Лідія Черник, коли з Америки приїжджала до Києва в 1998 р. За це ми їй безмежно вдячні. І з того часу регулярно Союз Українок Луганська одержує допомогу від СУА.

У співпраці з СУА багато років діяли такі програми та акції:

1. «Булочка і молоко – кожному школяреві молодших класів».
2. «Українська книга – у кожному зрусифіковану родину» (спонсори – СУА та Софія і Мирослав Трухани з Мюнхена).
3. «Усебічна опіка дітям-інвалідам. Дітям з ДЦП та з іншими важкими хворобами».
4. «Одинока просвітянка» (опіка над вчителями-пенсіонерками, у яких немає родини).
5. «Опіка союзників над самотніми бабусями, прикованими до ліжка». (Ліки, харчі, догляд). Матеріальну допомогу одержували від СУА.
6. Союзники 83 Відділу СУА прислали нам інвалідні коляски для дітей, хворих на ДЦП. А також медичну апаратуру для дитячої лікарні № 3 м. Луганська.
7. Союз Українок Луганська взяв опіку над двома дитячими сиротинцями: будинком № 134 для дітей-сиріт, хворих на туберкульоз та дитячим будинком № 3 для самотніх дітей (будинок-ясла). Завдяки допомозі 83 Відділу СУА ми змогли влаштувати дітям свята, організувати виїзди в цирк, ляльковий театр. Радості у дітей не було меж.
8. За співпраці з СУА реалізовано спільні проекти щодо оздоровлення дітей-сиріт у дитячих санаторіях Моршина і Трускавця.
9. Упродовж багатьох років діє проект «Стипендійна акція». Студенти і учні з малообезпечених сімей та сироти одержують щорічно стипендію.
10. Протягом усіх років співпраці з 83 Відділом СУЛ отримує пачки з одягом, взуттям, дитячими іграшками, книгами, газетами та журналами. За що ми сердечно дякуємо всім посестрам 83 Відділу. Особливі слова хочеться сказати голові 83 відділу п. Наталії Думі, референтці суспільної опіки п. Любі Штанській за чудові іграшки, сердечна подяка п. Гензі та п. Лідії Закревській, як і всім посестрам СУА.

Ми гордимся вами, вашою жертвною працею, вашим бажанням допомогти Україні, її дітям, людям похилого віку, які не можуть вижити на мізерну пенсію.

Без жертвності, самопосвяти, глибокого патріотизму, енергійності та завзяття Союз Українок не мав би таких вагомих здобутків. Лише мудрість, стійкість українських жінок виведе Україну на широкий шлях високої культури, великої гордості за свою державу.

Іванна Колесник, голова Луганського СУ.

“Capt. John Smith Goes to Ukraine” by Yara Arts Group at La MaMa

*Experimental theatre piece about an iconic figure in American history
and his unexpected journey to Ukraine.*

From February 27 to March 9, La MaMa Experimental Theatre in New York and Yara Arts Group presented “**Captain John Smith Goes to Ukraine.**” This experimental theater work, created by poet Bob Holman, performance artist Susan Hwang, Ukrainian musician Julian Kytasty, and director Virlana Tkacz, deals with Capt. Smith's adventures in Eastern Europe circa 1603, where **he first met “other” people and gained experience** that helped him prepare for dealing with Native Americans as founder of Jamestown.

Everyone knows about Pocahontas, but few are aware that shortly before Smith first sailed for Virginia, he was an adventurer in the Mediterranean and fought against the Ottoman Turks. He was captured and sold as a slave. His master, a Turkish nobleman, sent him as a gift to his mistress, who fell in love with him. Taken across the Black Sea, he escaped through what is now Ukraine. He returned to England in 1604, joined the Virginia Company of London in 1606 and set sail for the New World. Smith's autobiography, the first autobiography in English and published in 1630, was the primary source for this play. Although the theatre piece is grounded in **historical material, the issues raised in “Capt. John Smith Goes to Ukraine” find reflection in today's headlines from Kyiv.**

The show is a comedy/musical/historical epic-in-an hour with three characters. John Smith is played by Bob Holman, founder and artistic director of Bowery Poetry Club in New York.

Susan Hwang, Bob Holman and Julian Kytasty in Yara Arts Group's “Capt. John Smith Goes to Ukraine”

Photo by Volodymyr Klyuzko

Julian Kytasty in Yara Arts Group's “Capt. John Smith Goes to Ukraine.”

Photo by Volodymyr Klyuzko

Susan Hwang, a Korean-American comic/performance artist and accordion player, plays all of Smith's love interests. Prior to this show, Hwang had **appeared in Yara Arts Group's “Scythian Stones,” at La MaMa in Kyiv** and in Kyrgyzstan in 2010. The sound score for “**Captain John Smith Goes to Ukraine**” is provided by Julian Kytasty, a legendary Ukrainian traditional musician and one of the world's premier bandura players who has concertized throughout the Americas and Europe.

As Bob Holman explains, “**Julian's work gets to the essence of Ukrainian tradition which, when set against the contemporary immediacy of my own work, results in a new kind of translation. Spoken word tradition has bridged the African griot and hip hop. Working with Julian on the Smith material illuminates a different aspect of this tradition—the connection of Ukrainian ‘duma,’ the autobiography of Smith, and my own colloquial contemporary poetry. This mix creates a wide open synthesis, a fresh visioning, for this untold Smith story. My over-the-top love poems fill out the emotional dimension of our piece, while Susan Hwang's ironic songs undercut them.**”

Performed in Ukrainian and English, “**Captain John Smith Goes to Ukraine**” echoes **Smith's travels across many boundaries.** Projections by Volodymyr Klyuzko with Mikhail Shraga include archival discoveries and beautiful engravings by John Payne from the original edition of **Smith's book, all enlivened with an outrageous a sense of humor.**

“Captain John Smith Goes to Ukraine” was made possible by support from public funds from the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature, the New York City

Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council, the Coca-Cola Company, Self-Reliance (NY) FCU, and the friends of Yara. For additional information, please visit: www.brama.com/yara.

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки**

Звернення до жертводавців:

**Просимо ласкаво прислати свою знимку до поміщення у наступній звітній брошурці
Стипендійної Акції СУА за роки 2008-2013.**

У ПАМ'ЯТЬ

Замість квітів на могилу бл. п. **Петра Кондрата** складаємо \$50.00 (через 83-ий Відділ СУА) на навчання сиріт в Україні. Дружині, Дорогій Марійці з родиною висловлюємо щирі співчуття.

Ярослав і Лідія Черники

На нев'янучий вінок для моєї дорогої мами, бл. п. **Ангелини Пасіки**, що упокоїлася в Бозі 7 листопада 2013 р. зібрано на Стипендійну Акцію СУА \$750.00: 300 дол. – д-р Александра Правак; по 100 дол. – Богдан і Христина Бейгер, Ірена Бурда, А. Джемінюк, Валентина Матух. 50 дол. – Harry & Roxolana Pikas.

Д-р Александра Правак

З РІЗНИХ НАГОД

BIRTHDAY GREETINGS

**Happy 75th Birthday Adrienne Meisner!
Многая Літа!**

In lieu of gifts, we are donating to the UNWLA Scholarship Program (through Branch 98): \$75.00 – M. Orysia & Jurij Jacus, \$75.00 – your Goddaughter Taisa Jacus, and \$25.00 – Kent & Lois Hagedorn

God Bless you!

ПОЖЕРТВИ ЗА СІЧЕНЬ 2014

- 1,190 дол. – Alex & Irene Khowaylo (62)
- 550 дол. – Nicholas & Germaine Milanytch
- 500 дол. – Володимир і Катруся Воловодюки (86)
- 440 дол. – 86-Відділ СУА (86)
- 400 дол. – Михайло С Гумницький, Надія А Яворів (98)
- 330 дол. – Nathan & Andrea Figley (98), Юрій Горб (101), д-р Юрій Б і Таня Кузичі (101), Оксана Луків (73), Марія Одежинська (38), Оріся М Стефанів (98), Христина Троян-Масник, 90-ий Відділ СУА (90)
- 300 дол. – Ihor & Elaine Zankiw (49)
- 220 дол. – д-р Арета Подгородецька, Маруся Серна (56), Анна Жарська-Брічасек (107), 65-ий Відділ СУА
- 140 дол. – Elizabeth Iwaniw Jones
- 110 дол. – Андрій Бачинський, Лідія Горохівська, Ольга Квасничка, 132-ий Відділ СУА
- 100 дол. – Melanie Hryciuk Mazzorana (98)
- 60 дол. – Anna R Lukachik
- 50 дол. – Ярослав і Лідія Черники (83)
- 21 дол. – Рената Бігун (28)
- 20 дол. – Ольга Коваль (24)

Щиро дякуємо за Вашу благодійність!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА,
М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530
Email: Mariapolanskyj@verizon.net

СІЧЕНЬ 2014

ДАТКИ

- 11,000 дол.** – Алла і проф. Ярослав Лешко.
5,000 дол. – The Heritage Foundation of the 1st Federal Savings Bank (Chicago).
1,500 дол. – Лярус Сигіда і Стефан Пелешук.
по 1,000 дол. – д-р Марта Лопатинська і Ігор Зварич, Ліда Гайдучок.
по 500 дол. – д-р Данило Кунцьо, д-р Стефан Ничай.
300 дол. – Федеральна Кредитова Кооператива «Самопоміч» (Філадельфія).
по 250 дол. – Володимир Половчак, Олена Паславська, Андрій Савицький.
по 200 дол. – Марія і Юрій Вальчук, Ярослав і Галина Оберишин.
160.04 дол. – Give with Liberty (matching G. Nestor).
по 150 дол. – Юрій і Леокадія Снігур, Оксана і Йосиф Сливка, Орест Шуль, Ярослав і Марія Томоруг, Юрій Ріпецький.
по 100 дол. – Романа Даниш, Татяна Ясінська, Володимир і Анна Сафіян, Анна Максимович, Любомира Гречна, Анна Серант, д-р Юрій Солтис, Богданна Бігун, Лярус Герман, Тоня Кузьменко, Юрій і Мира Граб, Клявдія Стефанюк, Олег і Леся Коверко, Марія Василів, Anya Allara, Іван і Христя Макар.
75 дол. – Standing Sport Bar.
70.00 дол. – Романа і Максим Тібаров.
по 50 дол. – Мирослав і Катерина Попович, Дарія і Юрій Ганушевські, Стефанія Семушак, Анна Заброцька, Євгенія Ониськів, Богдан Сипняк, Галина Малаховська, Наталія Коваль, Марія Заруцька, Люба і Павло Михалевич, Анна Гарматій, Ігор Гилавий, Ірена Остапюк, Валентина Чудовська, Wadym Jarowenko, Andrew Tershakowec.
по 30 дол. – Ольга і Ралф Делля Кава.
по 25 дол. – Ліда Колодчин, Леонард Луценко, Люба Сілецька, Марія Дименко, Петро Гаврильців, Олена Горбова, Ігор Заковоротний, Марія Слободян, Helen Tate, Григорій Онуфрив, Frank & Vera Molls, Орест Чапельський, Віра Запотович.
по 20 дол. – Betty Quackenbush. Я. Олексів, Оксана Кулинич, Олег і Мая Греговет, Олена Стахів, Анна Федик, Ореста Ткачук, Лариса Дас, Александра Бакович, д-р Володимир і Джойс-Базюк.
по 10 дол. – Todd Bayliss, Walter Czepizak, Lola Saveskie.
5 дол. – Іван Гарбера.

З НАГОДИ

Замість Різдвяних дарунків на родинному святкуванні, висилаємо датки: 150 дол. – Ірена Руснак, по 50 дол. – Дарія і Юрій Ганушевські, Александер і Олена Смик, Андрій і Галя Ганушевські.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять бл. п. **Люби Боднар** 12 Відділ СУА пересилає датки: по 100 дол. – Стефанія Балагутрак, Claudia Cullpepper, 75 дол. – Андрій і Ліда Дем'янчук, 50 дол. – Дарія Войтина, 30 дол. – Елесавета Кавак, по 25 дол. – Дарія Федорів, Оля Ільчишин, Андрій і Марсін Кавак.

Замість квітів на могилу св. п. **Любомира Іваськова** складаю 50 дол. Александра Юзенів.

У пам'ять бл. п. **Дарії Билов** складаємо 100 дол. Александер і Раїса Михалюк.

У пам'ять бл. п. **Дарії Билов** складаю 50 дол. Ярослава Ракоча.

У пам'ять бл.п. **Дарії Миндюк** складаю 100 дол. Д-р Марко Олесницький.

In memory of **Daria Myndiuk**, I am donating \$100.00. Natalia Oliveira.

In lieu of flowers, and in memory of **Daria Myndiuk**, the mother of Chrystyna Bryndzia, fellow Soyuzinka in Houston, Texas we are donating \$100.00. She was 99 years old when she passed away on January 3, 2014 and loved sharing her knowledge of Ukrainian art and culture whenever possible. May her memory be eternal.

UNWLA Branch 118.

In lieu of flowers in memory of **Daria Myndiuk**, who passed away January 3, 2014, I am donating \$50.00. Marta Noukas.

У пам'ять бл. п. **Романа Кобрин** складаємо датки: по 50 дол. – Атанас і Катерина Кобрин, Романа Дигдало.

У пам'ять бл. п. **Аполонії Книш** складаю 50 дол. Христина Громоцька.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ

«І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь»

Святослава Гой-Стром. *Мовні забави від Святослави.* Тернопіль:
Навчальна книга – Богдан, 2013. – 104 с.

З радістю повідомляю, що Святослава Гой-Стром, професійний педагог, Заслужений працівник культури України, виховна референтка Союзу Українок Америки видала збірочку віршів, забавлянок, пісеньок, віншуваль, тематичних дитячих п'єсок і присвячує її, за словами автора «Батькам і вихователям, які, живучи за межами Прабатьківської землі, не забувають про неї і свято сповідають Шевченків заповіт: «І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь»».

Отже, читачі, які зацікавлені у вихованні своїх дітей із збереження в серцях пам'яті про свою історичну Батьківщину та любові до рідного слова, виховательки садочків, вчителі “Рідної Школи” знайдуть в цій книжечці цікавий і різноманітний матеріал для праці з дітьми.

Перший розділ під заголовком «З Україною в серці» сам говорить про себе – віршики, наповнені любов'ю до рідної землі, славні Тарасу Шевченку та Лесі Українці є доступними як для малят, так і для школярів. Теж саме можна сказати і про розділ «Моя родина», в якому, крім віршиків про матусь і татусів, бабусь і дідусів, братчиків і сестричоч, читач знайде вірші до великих релігійних свят. Різноманітністю віршів, забавлянок наповнений розділ «Мовні забави», а розділ «Свята та будні моїх вихованців – юних

українців Глен Спею та Нью Йорка заповнений кольоровими світлинами з різних імпрез та святкувань, де брали участь малі українці США.

Вірші і привітання «Рідній церкві» можуть бути використані при підготовці ювілеїв і святкувань українських церков в Америці.

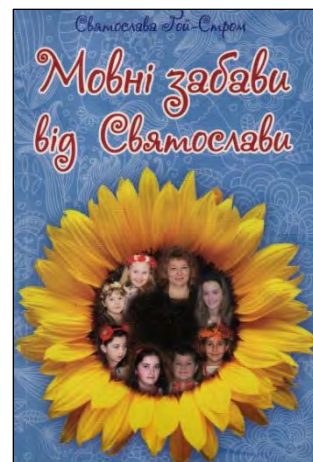
В останньому розділі надруковані публікації зі «Сторінки школяра» журналу «Наше Життя», яку веде пані Святослава.

Як відзначає Надія Волинець про автора у вступному слові до книжки: «Її дитячі вірші – це чітко окреслена позиція українки: прищепити народженням в далекій Америці дітям відчуття українства. А починається воно зі складених у молитві рученят...».

Вважаю, що цю книжечку повинні придбати відділи та Світлички СУА, школи українознавства. Вона стане практичним помічником при підготовці різних святкувань упродовж цілого року.

Книжку можна придбати у автора С. Гой-Стром. Тел.: 845-856-0567.

Лідія Служ.

Обкладинка книжки.

Вшановуємо Кобзаря, 2007 р.

Отакі городні новини із сіл України.

Світлив Карел Конрад.

Тарас Шевченко:

Уривок з поеми «Сон»

...А він руку простягає,
Мов світ увесь хоче
Загарбати. Хто ж це такий?
От собі й читаю,
Що на скелі наковано:
«Первому – Вторая»
Таке диво наставила.
Тепер же я знаю:

Це той П е р в и й що розпинав
Нашу Україну,
А В т о р а я доконала
Вдову сиротину.
Кати! кати! людоїди!
Наїлись обоє,
Накралися; а що взяли
На той світ з собою?
Тяжко, тяжко мені стало,
Так, мов я читаю
Історію України.
Стою, замираю...

ФОНД ДОПОМОГИ СИРОТАМ В УКРАЇНІ

In memory of **Bohdan Dziubina** donated through "My Tribute Gift.com"

\$450	Pierre Dziubina
\$100	Mark Zynych; Norman Abell.
\$10	Maria Giordano; Lesia Tontisakis.
\$25	Christine Shortell (correction from last month)
50 дол.	На свіжу могилу бл.п. Олі Сильвеструк-Захарій . Родині засилаю мої щирі співчуття. Оля Городецька
50 дол.	Богданна Гелета через 78 Відділ СУА.

ФОНД ДОПОМОГИ БАБУСЯМ

- 50 дол. В пам'ять бл.п. **Уляни Коропей** склала Татіяна Ясінська через 78 Відділ СУА.

З вдячністю і пошаною, Ірина Рудик, референтка СО СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

500 дол. – в пам'ять мого чоловіка **бл. п. д-ра Юліяна Гной**. Ольга Гной з родиною.

320 дол. – в пам'ять **бл. п. Ольги Хомут**, довголітньої членки нашого відділу, складають: по 50 дол. – 65-ий Відділ СУА, Ольга Городецька, Наталка Головінська; по 25 дол. – Василь Хомут, Анна Литвин; по 20 дол. – Слава Стойко, Ірена Старожитник, Стефанія Старожитник, Богданна і Ярослав Гуцул; по 15 дол. – Марія Цісик, Софія Лонишин; 10 дол. – Марія Слободян. Родині Хомут складаємо щирі співчуття. Членки 65-го Відділу СУА, Нью Бронсвік, Н.Дж.

100 дол. – у пам'ять **бл. п. проф. д-ра Івана Головінського**. Дружині з родиною мої найщиріші співчуття. Дарія Самотулка.

100 дол. – у світлу пам'ять мого мужа **св. п. Євгена Федака**. Теодозія Федак.

100 дол. – Марта Перейма.

75 дол. – у пам'ять **бл. п. Євгена Федака**. Ксеня Федак.

50 дол. – у пам'ять **бл. п. Мирослави Снилик**. Христина і Петро Бойко.

50 дол. – у пам'ять **бл. п. Катерини Савка-Іванчук**, членки 63-го Відділу СУА, Ham-tamck, MI. Вічна їй пам'ять! Округна Управа СУА Детройт.

50 дол. – у пам'ять **бл. п. Євгена Федак**. Аня і Славко Чикаловські.

50 дол. – Уляна Дячук.

25 дол. – у пам'ять **бл. п. Олі Дубрівни-Соловей**. Юлія і Андрій Стойко.

20 дол. – замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іванни Гамуляк**, довголітньої секретарки 28-го Відділу СУА. Надя Бігун.

20 дол. – Ірена Бігун, Ірена Руснак.

10 дол. – Ірена Бубнюк, Рома Когутяк-Гудзяк, Ірена Юрчак, Татіяна Яримович-Томпсон.

Всім жертводавцям дуже дякуємо!

MEDICINAL CANNABIS—MARIJUANA

by Ihor Magun, MD, FACP

Although marijuana is considered an illegal substance in most parts of the world, it has made its way into the medical mainstream in some states in our country. There is a significant amount of controversy surrounding this mysterious plant, making it even more tempting for many individuals. It is the most commonly smoked plant after tobacco and has been used recreationally for its effects of euphoria and relaxation.

Marijuana (official name: *Cannabis sativa*) is indigenous to Central and South Asia and has been used for various reasons for thousands of years. The plant itself is very recognizable, with five to seven leaflets attached to a center point. It is its buds and leaves that are used to produce an effect. The plant is capable of flowering, and hashish, a significantly more potent substance, is what comes from the resin of the *cannabis* flower. Most marijuana is smoked, and the effects are quickly seen. However, marijuana can also be eaten; when ingested, it retains its effects for a longer period of time (albeit with a lower level of the plant's main chemical).

Marijuana's main chemical is delta 9-tetrahydrocannabinol, more commonly known by its acronym "THC." THC can be measured in blood, urine, and hair—all methods used to detect previous use or exposure. The THC is also the main substance that is responsible for the plant's effects, which actually occur from affecting neurons. Neurons are types of cells in the brain whose communications with each other are referred to as neurotransmitters. THC can either substitute for or block a neurotransmitter. This neurotransmitter effect is what produces a feeling of relaxation and a sensation of some enhancement of the senses, with some individuals experiencing intense color perceptions.

So how did this illegal plant get into mainstream medicine? Just like any medication or treatment option that can be developed with appropriate clinical research, marijuana has been shown to be helpful in certain medical scenarios, although their list is not long:

- It is used in cancer patients to ease the symptoms of nausea during chemotherapy, especially when traditional methods are not helpful.
- It stimulates appetite in patients with AIDS/HIV.
- It is helpful in patients with multiple sclerosis who experience muscle tension and spasms. It can also relieve neuropathic pain caused by a surgical intervention.
- In some cases, it has been used to treat sleep disorders.

On the downside, marijuana has been shown to interfere with short-term memory and cause problems with coordination. In addition, marijuana cigarettes have the same cancer-causing chemicals as those in common tobacco cigarettes. Since the intended medicinal use is already somewhat of a last resort to control symptoms of advanced illnesses, this fact may not be as critical.

We will probably hear more about medicinal uses of this substance as studies are being done at some research centers. However, some of the preliminary results may not be that encouraging, as smoking any substance does not always end with a feeling of euphoria—especially when you realize that you may be harming yourself.

Stay tuned as the debate over the use of medical marijuana will most certainly continue.

A FEW WISE WORDS ABOUT HEALTH

Health is not valued till sickness comes. -Dr. Thomas Fuller

As I see it, every day you do one of two things: build health or produce disease in yourself. -Adelle Davis

A man too busy to take care of his health is like a mechanic too busy to take care of his tools.

-Spanish Proverb

Man needs difficulties; they are necessary for health. -Carl Jung

A healthy outside starts from the inside. -Robert Urich

Surgeons can cut out everything except cause. -Herbert M. Shelton

Man is more miserable, more restless and unsatisfied than ever before, simply because half his nature — the spiritual — is starving for true food, and the other half — the material — is fed with bad food.

-Paul Brunton

Святослава Гой-Стром

СИН НАРОДУ

Вже за лісом заховалось сонце,
Появились зорі над віконцем,
Але я чомусь не хочу спати -
Прошу маму казку розказати.
І підсіла матінка близенько,
Повела розмовоньку тихенько.

Розповім тобі, моя дитино,
Як давно в гетьманській Україні
У такий же березневий час
Народився хлопчик на ім'я Тарас.
Виростав в убогій селянській родині,
Де дуже любили малого хлопчину,
Його доглядали сестрички кохані,
А родичі тяжко трудилися на пана.

Ілюстрація худ. В.Касіяна

Скоро родина осиротіла,
Померла матуся, що тяжко хворіла...
Скорбота і злидні заповнили хату,
Пішов поміж люди Тарас заробляти.
Змалечку мріяв про волю козацьку,
А мусів терпіти недолю кріпацьку.

При школі, в майстерні сирітка служив.
Ой, скільки зневаги й образ пережив!
Від ранечку воду і дрова тягав,
Інколи спати голодним лягав...
Тяжко трудився, плакав, молився,
У вільну хвилину читав і учився.

Мав серце чутливе, талант малювати,
Вдивлявся у зорі, на хмари кудлаті.
Жадібно слухав пісні кобзарів
Про славу гетьманів та козаків.

А згодом везе його пан на чужину,
Тарас юнаком покидає Україну,
В новому оточенні вірші читає,
Чудовим малярством усіх подивляє.
З добром і любов'ю ішов по житті,
Бог добрих людей дарував на путі.

Злидні і кривда не стерли таланту -
У колі митців засіяв діамантом.
У 25 літ посміхнулася доля -
До нього прийшла довгожданная воля!
Творив і боровся для свого народу
За віру, за щастя, за правду й свободу.

Тарас Шевченко

Мені тринадцятий минало,
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було?
Мені так любо, любо стало,
Неначе в Бога...
Уже прикликали до паю,
А я собі у бур'яні
Молюся Богу... І не знаю,
Чого маленькому мені
Тоді так приязно молилось,
Чого так весело було?
Господнє небо і село,
Ягня, здається, веселилось!
І сонце гріло, не пекло!

Мал. Т. Гаєцька-Винар

Ілюстрація худ. В.Касіяна

Та недовго сонце гріло,
Недовго молилось...
Запекло, почервоніло
І рай запалило.
Мов прокинувся, дивлюся:
Село почорніло,
Боже небо голубеє
І те помарніло.
Поглянув я на ягнята!
Не мої ягнята!
Обернувся я на хати -
Нема в мене хати!
Не дав мені Бог нічого!..
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози!.. А дівчина
При самій дорозі
Недалеко коло мене
Плоскінь вибирала,
Та й почула, що я плачу.
Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілувала. . . . .

Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє... лани, гаї, сади!..
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Useful Information for the Tax Season

by Orysia Zinyecz, Liaison for Branches-at-Large

Tax season is upon us, so in this article we offer information on some common tax situations as well as suggestions on how to make this tax season as trouble-free as possible.

Unemployment Benefits

- Under tax law, unemployment is considered wage income and is taxable.
- When you apply for unemployment benefits, consider having federal income taxes withheld. Under this provision of the tax code, taxes will be withheld at the rate of 10 percent of each unemployment payment.
- If you feel like you just cannot surrender this amount of each unemployment check to withholding, you should look into paying estimated taxes. This payment method will help you avoid owing a large lump-sum tax bill when you file.

Alimony

- Alimony and separate maintenance payments from your former spouse are taxable to you in the year that you receive them. However, child support money is not taxable. If your divorce decree calls for alimony and child support and specifies amounts for each, you only owe the IRS for the alimony payments. To avoid a big bill in April, make your IRS payments on alimony and other untaxed income via estimated tax filings.
- Spousal support checks are tax deductible.

Forgiven Debt

- Forgiven debt is usually taxable. For instance, if your credit card bill was cut from \$5,000 to \$3,000, the tax law generally considers the written off amount as earned income and taxable. You and the IRS will receive a Form 1099-C, Miscellaneous income.
- The exception to taxable forgiven debt is the Mortgage Debt Relief Act that became law in 2007; if you qualify, you do not have to pay taxes on that amount.

Winnings

- Prize winnings are considered “other” income and taxable. This rule also applies to the fair market value of any property won.

Social Security Benefits

- If social security benefits are your only income, your benefits are not taxable.
- However, if you collect Social Security plus other income, that additional income could be subject to tax.
- If you will owe taxes on your other income, you can (a) make estimated tax payments, or (b) you can complete Form W-4V, Voluntary Withholding Request, and file it with the Social Security Administration.

General Suggestions

- Choose the right tax preparer because other than a CPA or an EA, the vast majority of the tax preparers are unregulated.
- Start early so that you will have time to correct any errors.
- Select the correct filing status, and when situations change, do not forget to update your status.
- Do not assume that you should not itemize—if your deductions exceed 10% of your income, the amount may be worth more than the standard deduction.
- Double-check your work. Computer programs catch math errors, but not errors made by input.
- Keep a copy of your return for at least 3 years. Checking past returns makes it easier to prepare your next return and may remind you of missed deductions.
- Take advantage of any tax-advantaged benefits such as 401(k) and flexible spending accounts (FSA), which can lower your taxable income and may move you into a lower tax bracket.

Note: The above are general situations; please check with your financial planner or CPA for specific conditions.

MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

'maria muchin'

Available at...

Ukrainian Museum Gift Shop
222 East 6th Street
New York, NY 10003
212-228-0110 • 212-228-1947

Trunk Show! meet the artist...
Saks Fifth Avenue ~ Atlanta
March 14, 15, 16 ~ fri sat sun
3440 Peachtree Road Ne
Atlanta ~ 404-261-7234

Available online...
www.masha.org
Etsy/MashaArcher • Ebay/mashabay

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych	– 1-st Vice President
Anna Macielinski	– 2nd VP – Membership
Sophia Hewryk	– 3rd VP – Culture
Lidia Bilous	– 4th VP – Public Relations
Daria Drozdovska	– Corresponding Secretary
Nadia Cwiach	– Treasurer
Roma Shuhan	– Financial Secretary
Olha Kuzyszyn	– Press Secretary
Vera N. Kushnir	– Member-at-Large
Mariya Andriyovych	– Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk	– Social Welfare Chair
Sviatoslava Goy-Strom	– Education Chair
Roksolana Misilo	– Arts and Museum Chair
Maria Polanskyj	– Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
Olha Drozdowycz	– Archives Chair
Martha Pelensky	– Ecology/Women's Health Chair
Roxolana Yarymovych	– Members at Large Chair
Zoriana Haftkowycz	– Webmaster

REGIONAL COUNCILS

Irena Petrina	– Detroit
Halyna Henhalo	– Philadelphia
Halyna Romanyshyn	– New York City
Oxana Dats	– New Jersey
Daria Fedoriw	– Ohio
Lubomyra Kalin	– Chicago
Gloria Horbaty	– New England
Maria Cade	– New York Central
Orysia Nazar Zynycz	– Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

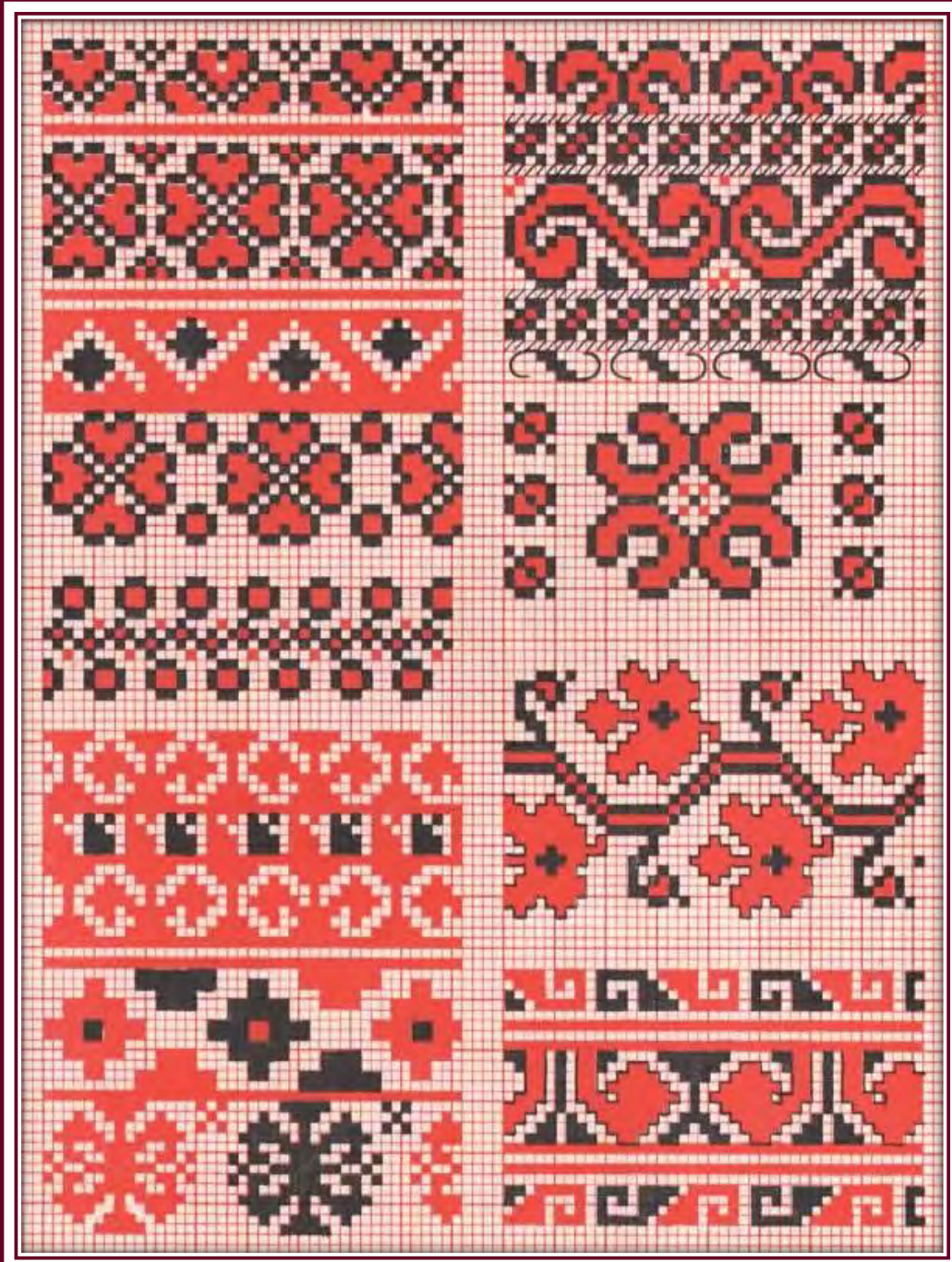
Oxana Farion	– Chair
Jaroslava Mulyk	– Member
Renata Zajac	– Member
Maria Tomorug	– Alternate
Tatiana Rishko	– Alternate
Oksana Skypakewych Xenos	– Parliamentarian
Lidia Slysh	– Editor-in-Chief of <i>Our Life</i>
Olesia Wallo	– English-language editor

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: Mariapolanskyj@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212)228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – Серія 2, ст. 1– “UKRAINIAN DESIGNS.”
Взори з жіночих сорочок на східньому Поділлі.